Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov.

Issued daily except Sundays and Holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredniški in upravniški prostori: 2657 S. Lawndale av.

Office of publication: 2657 So. Lawndale ave. Telephone: Lawndale 4635.

LETO—YEAR XVII. Cena lista je $6.00. Entered as second-class matter January 25, 1910, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879. Chicago, Ill., sreda, 27. februarja (Feb. 27), 1924. Subscription $6.00 Yearly ŠTEV.—NUMBER 49.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

Razkritje novega oljnega škandala.

Governer Pinchot iz Pennsylvanije je razkril polmilijardni oljni škandal. Senator Reed je vzel McAdooja na muho. Predsednikov tajnik Slemp se izgovarja. Daugherty je priznal, da je imel posla z delničami Sinclairjevega olja, taji pa, da bi imel kak stik z oljnimi najemi.

New York, N. Y. — V ponedeljek je bila situacija v oljnem škandalu takale:

Governer Pinchot iz Pennsylvanije je zatrdil, da je oddal A. Mitchell Palmer, ki je bil justični tajnik za časa predsednika Wilsona, polmilijardno oljno zemljišče železniški družbi Southern Pacific Railroad v najem.

Senator Reed iz države Missouri je obdolžil Williama G. McAdooja, da je poizkušal za več kakor $1,000,000 izrabiti svoj vpliv kot bivši kabinetni član oljni družbi vprid.

Osebni predsednikov tajnik C. Bascom Slemp je rekel senatnemu odseku, da je svetoval bivšemu tajniku Fallu in Edwardu L. McLeanu, naj povesta vse o tistem posojilu, ali ni pa vedel ničesar o dejstvih, tikajočih se posojila ali oljnih najemov.

Pravosodni tajnik Daugherty je priznal, da je imel posla z delničami Sinclairjevega olja, ali skoro vsa tista kupčija je bila izvršena pred oljnimi najemi. Toda tajil pa je, da bi bil spleh v kakem stiku z oljnimi najemninskimi pogodbami.

Governer Pinchot je imel v tem mestu govor. V njem je obdolžil A. Mitchella Palmerja, ki je bil justični tajnik za časa Wilsonove administracije, da je izročil pol milijarde vredno ljudsko oljno zemljišče železniški družbi Southern Pacific Railroad.

In ob tej priliki je prišlo Palmerjevo ime prvič v afero oljnih škandalov.

Governer Pinchot je podal v svojem govoru naslednjo izjavo:

"Načrt za potisnjenje oljnih rezerv na stran izvira od Theodora Roosevelta sem. Potrebni pregledi pa niso bili izgotovljeni, dokler je bil Roosevelt predsednik.

"Po Wilsonovi in Taftovi administraciji so se roparji vrgli na oljne rezerve. Phelanov amendment iz leta 1913. bi uveljavil veliko število navideznih pravic do californijskih mornaričnih oljnih rezerv. Ali prijatelji konservacije so se potegnili za mornaričnega tajnika Danielsa, ki je stal liki skala proti Phelanovemu amendmentu. In ta pristavek je bil poražen.

"Senator Albert B. Fall je bil goreč zagovornik Phelanovega amendmenta.

"Ker se roparjem ni posrečilo dobiti kongresne akcije, so si preskrbeli eksekutivno. Prišli so do mornaričnih rezerv, ko jih je predsednik Harding prenesel z mornaričnega departmenta v delokrog notranjega departmenta.

"L. 1920. je pravosodni tajnik A. Mitchell Palmer hoče vzakrižem hoče izročil pol milijarde vredno oljno zemljišče železniški druž-

(Dalje na 2. strani.)

MELLONA PUSTILI REPUBLIKANCI NA CEDILU.

Davek na premoženje in zapuščine od 1 do 40 odstotkov je bil sprejet v poslanski zbornici.

POSLANSKA ZBORNICA SPREJELA AMENDMENT S 190 PROTI 110 GLASOVOM.

Washington, D. C. — Poslanska zbornica se je kljub ugovarjanju finančnega tajnika Mellona izrekla za 40-odstotni davek na premoženje in dedščino.

Demokratje, progresivni republikanci in nekateri republikanski poslanci iz poljedelskih držav so spravili pod streho amendment k administracijski davčni predlogi naravnost proti želji zvezne administracije.

Finančni tajnik Mellon je ugovarjal ter dejal, da je ta davek že itak previsok. V tem mnenju ga podpira tudi predsednik Coolidge. Ali kljub temu je poslanska zbornica sprejela amendment, ki ga je predložil poslanec Ramseyer iz države Iowa. Po tistem amendmentu je sprejeta lestvica, po kateri raste premoženjski davek od 1 do 40 odstotkov. Sedaj znaša najvišji davek 25 odstotkov.

Poslanska zbornica je sprejela amendment s 190 proti 110 glasovom.

Amendment, ki ga je predložil poslanec Dickinson, je bil odklonjen. Po njem bi naraščal davek na premoženje in dedščino od 1 do 12 odstotkov.

Ker je poslanska zbornica s tem pokazala, da je pripravljena sprejeti radikalne predloge, se je več članov jelo novčevati iz predlaganja. Poslanec Blanton je predlagal, naj bi bil naložen davek na premoženje takega človeka, čigar hči je sklenila mednarodni zakon. Ta davek naj bi bil enak doti in 7% odstotkov premoženja. Ta amendment je bil izprva, ko so glasovali z "da" in "ne" sprejet, kakor se je zdelo. Ko pa so morali poslanci ob glasovanju vstati, je bil poražen, in sicer z 22 proti 117 glasovom.

Ramseyerjev amendment so izpodbijali poslanci Mills, Chindbloom, Tilson in Longworth. Trdili so, da je že sedanji davek na premoženje in dedščino previsok. In industrija že itak trpi vsled tega davka. Nadalje imajo mnoge države davek na dedščino. Zato naj bi zvezna vlada to zadevo prepustila državam.

V odgovor temu izpodbijanju je poslanska zbornica na predlog poslanca Frearа iz Wisconsina sprejela amendment k Ramseyerjevemu amendmentu, po katerem bo davkoplačevalcem, ki plačujejo državni dedinski davek, všteta dotična vsota v dobro.

MEDNARODNI KONGRES ŽENSKE MEDNARODNE LIGE.

Washington, D. C. — Delegatinje iz dvajsetih tujih dežel se vdeleže četrtega mednarodnega kongresa ženske mednarodne lige. Kongres se vrši v tem mestu od 1. do 7. maja. Mednarodna predsednica gdčna. Jane Addams bo predsedovala vsem zborovanjem. Na sejah se bodo delegatinje pečale s povojnimi problemi po vseh deželah ter šle za smermi, ki naj privedo k svetovni obnovi in spravi.

TATOVI ODPELJALI BLAGAJNO IZ BANKE.

Kinsman, Ill. — V pondeljek ponoči je pet roparjev vlomilo v tukajšnjo State banko. Ker niso imeli časa razstreliti jekleno blagajno, so jo enostavno naložili na tovorni avtomobil in odpeljali nekam proti Chicagu. V blagajni je bilo $15,000 v gotovini.

Zapadna Mehika pomirjena.

Mexico City, 26. febr. — "Zapadna fronta je likvidirana", je dejal danes predsednik Obregon, ko se je vrnil iz Guadalajare. Edino na skrajnem jugu in v tampiškem distriktu se še drže ostanki vstaške armade.

"NOVE RUSKE REVOLUCIJE IN PREKUCIJE."

Nastale so v glavah nazadnjaških poročevalcev, katere jezi priznanje sovjetov od strani mnogih držav.

LJUDSTVO PA LAŽEM NE VERJAME VEČ.

New York, N. Y. — Zelo zanimivo je, kako majhna in pičla je bila žetev protisovjetskih kričačev iz Rige, Helsingforsa in drugih obmejnih postojank v teku zadnjih dveh tednov.

Ali zelo napačno bi bilo, če bi kdo mislil, da je teh potvorjenih in izmišljenih produkcij manj. Nasprotno. Več jih je, o čemer vas lahko pouče newyorški uredniki, ki jih kar nadebelo priobčujejo, kakor bi bile vse čista resnica. Ker je priznala Rusijo Anglija, Norveška in Avstrija pa Italija, se je zdelo Rigi potrebno započeti nove revolucije in prekucije na Ruskem, se ji je zdelo potrebno postaviti sovjetsko vlado zopet na rob neizogibnega prepada.

Trocki je bil izgnan. Na milijone kmetov se je dvignilo zoper sovjetsko vlado. Komunistična stranka se je razletela najmanj na dvanajst sovražnih si strančic. En ali dva dni se je majal sovjet, omahoval v stopcih newyorškega lista Times in drugih. Ali to več ne vleče. Ljudje so se naveličali takih "novic". Saj so bili dovolj dostikrat potegnjeni glede smrti velikega Lenina. In pravo delavsko tiskovno društvo je obveščeno iz zanesljivih virov, da se ne maje stol sovjetom na Ruskem.

V priselniški postavi vsepolno lukenj.

New York, N. Y. — Fed. Press. — Sedanja priselniška postava, ki je naredila že toliko sitnosti in težkoč nedolžnim ljudem, ni kljub vsem svojim strogostim tako ostra, kakor bi si morda kdo mislil.

Odloki zveznega sodišča so jo popolnoma preluknjali, kakor to zatrjuje priselniški komisar Curran. In parobrodne družbe pozivljajo tujce, naj izkoristijo to ter pridejo v Ameriko.

Curran navaja za zgled rabija Gottlieba. Ko je bil rabij pridržan radi izčrpane kvote, je protestiral ter zatrdil, da je izvzet. Določbe sedanje postave pravijo, da so duhovni izvzeti, kolikor se to tiče priselniške kvote. Nadalje je zahteval izjemo tudi za svojo ženo. Sedanja priselniška določila ne nasprotujejo poprejšni priselniški postavi, ki je dopuščala vstop duhovniškim ženam itd. In mož je dobil svojo pravdo.

Armenec, ki je bil pripuščen v deželo, se je potem nemudoma vrnil v Evropo ter privedel s sabo svojo ženo. Ko so mu dejali na Ellis Islandu, da je kvota njegove dežele že izčrpana, se je skliceval na rabijev slučaj ter dobil svojo pravdo.

Ti zgledi so posebno dobrodošli na Laškem, in Curran, ki je priselniški komisar, pravi, da pride dobršno število Lahov semkaj. Tu se mude le nekaj časa, potem pa gredo v staro domovino, odkoder privedo svoje žene in otroke, čeprav je kvota njihne dežele že zdavnaj izčrpana. In predkratkim je bilo pripuščenih devet nun v deželo, čeprav je bila kvota njihne dežele že izčrpana. Izpustili so jih v deželo, češ, da so učiteljice.

Komične opere v mehiški vstaji.

Mexico City. — (Fed. Press.) — Mehiška revolta, katere rep se še vleče po hribovitih krajih južne Mehike, je bila precej krvava, toda brez komičnih operet tudi ni bila. Pred kratkim so časopisi poročali o "veliki zmagi" v Saltillu. Vstaši so bili temeljito premagani. Ko pa so prišle podrobnosti o tej zmagi, so se morali smejati tudi priprosti Indijanci. Zmago sta izvojevala dva policaja!

Delavska vlada alarmirala diplomate.

Angleški delavski minister za notranje zadeve Henderson je izjavil, da je treba takoj izpremeniti versaljsko mirovno pogodbo, predno stopita Nemčija in Rusija v Ligo narodov. Angleška vlada je že znižala Nemcem reparacijski davek, katerega določa versaljski pakt.

London, 26. febr. — Inozemski diplomatje v Londonu so bili včeraj zelo vznemirjeni, ko so čitali govor Arthurja Hendersona, ministra notranjih zadev, ki ga je imel zadnjo soboto. Henderson je izjavil, da mora biti versaljska mirovna pogodba takoj temeljito revidirana.

Izjava je posebno pretresla francoske diplomate, ki se razburijo do skrajnosti vselej, kadar se kdo dotakne njihovega najsvetejšega pakta.

Henderson je dejal, da mora Nemčija imeti enake trgovske pravice z zavezniki, predno je sprejeta v Ligo narodov. Henderson je tudi rekel, da je treba izpremeniti tudi teritorijalne točke v versaljski pogodbi, tikajoče se nemškega teritorija na zapadu in vzhodu. Njegovo prepričanje je, da Nemčija in Rusija ne bosta prostovoljno stopili v Ligo narodov, dokler imata opravičene pritožbe glede mej, označenih v versaljskem paktu.

Kdor je zasledoval zunanjo politiko angleške delavske vlade v zadnjih dveh tednih, ve, da poskuša MacDonald na mnoge načine spraviti Francijo v atmosfero prijateljstva z namenom, da jo lažje pridobi za radikalne izpremembe v versaljski pogodbi. MacDonald bi rad dosegel svoj cilj polagoma, toda v njegovem kabinetu — in še več jih je v njegovi stranki — so možje, ki zahtevajo, da delavska vlada takoj prične z ofenzivo proti versaljskemu paktu. Hendersonove besede so znamenje te taktike.

London, 26. febr. — V odnošajih med Anglijo in Nemčijo se je izvršila važna izpremenba. Wm. Graham, tajnik finančnega ministstva, je naznanil včeraj v parlamentu, da je vlada znižala reparacijski davek od nemškega blaga, ki se izvaža v Anglijo. Znižanje je stopilo v veljavo z današnjim dnevom.

Ta sklep pomeni, da je delavska vlada že začela ignorirati versaljski pakt. Omenjeni davek je določen v versaljski pogodbi. V resnici je bila točka pogodbe o tem davku neoperativna, kajti Nemci so vedno zaračunali izvozno blago toliko več kolikor je znašal reparacijski davek, tako da so ga plačali kupci. Anglija je zdaj naredila konec tej komediji in angleški trgovci bodo dobivali odslej nemško blago po nižjih cenah.

Druga vest se glasi, da je MacDonaldova vlada sklenila odpraviti vse sedanje pviše glede povrnitve privatne nemške lastnine, ki je bila zaplenjena med vojno na Angleškem. MacDonald je pripravljen vrniti Nemcem vse, kar je bilo njihovega brez kake odtegnitve.

'Middlemeni' pobašejo 15 milijard.

Farmarji dobe za živila letnih $7,500,000,000 konzumentje pa plačajo $22,500,000,000.

Washington, D. C. — (Fed. Press.) — Kako moderni komercializem izkorišča ameriškega kmeta, dokazuje nehote železniški finančnik B. F. Yoakum v svojem poročilu o farmarskem problemu. Yoakum pravi, da konzumentje danes plačujejo $22,500,000,000 v letu za živila, za katera farmar dobi le $7,500,000,000. Ostane torej blizu 15 miljard dolarjev. Kdo jih dobi? Takozvani "Middlemeni" ali prekupčevalci, ki kupujejo od farmarjev in prodajajo na debelo trgovcem v mestih. Iz vsote, ki je kreditirana farmarju, je plačana tudi voznina na železnicah, torej je farmarjev zaslužek v resnici še manjši.

NASELNIŠKA KVOTA.

Washington, D. C. — (Feder. Press.) — Kvote imigrantov za prvih šest mesecev tega leta se rapidno izčrpavajo. Velika Britanija in Nemčija stav prvič po mnogih letih že izčrpali kvoto. Danska lahko še pošlje 1528 naseljencev do 1. julija, Švedska 1082, Norveška 1201, Francija 1170, Estonija 799, Avstrija 334, Ogrska 325 in Jugoslavija 254.

9-LETNI DEČEK UBIL PAJDAŠA.

Tarboro, N. C. — Devetletni Orville Howard je ustrelil 12-letnega Jonasa O'Neilla, s katerim se je igral med igro s kroglicami.

RAZKOL MED KUKLUKSI.

Munice, Ind. — Tukajšnja kukluksklanska podružnica se je ločila od glavne organizacije in ustanovila novo z imenom "Plemeniti klan na severu".

STAVKA NA KUBI KONČANA.

Havana, Kuba, 26. febr. — Generalna stavka je bila končana včeraj popoldne

McAdoo dobil novo brco.

Ameriška delavska federacija ga ne mara, ker je suhač.

Washington, D. C. — (Feder. Press.) — William G. McAdoo, prospektivni predsedniški kandidat demokratske stranke, nima simpatij pri voditeljih Ameriške delavske federacije. James Duncan, prvi podpredsednik federacije in predsednik legislativnega odbora A. F. L., je izjavil te dni, da je McAdoo pristaš prohibicije in kot tak ne more pričakovati, da ga bo podpirala federacija, katera je za omiljenje Volsteadovega prohibičnega zakona.

Klerikalna kampanja v Franciji.

Škofje pozivajo ljudstvo, naj se udeleži volitev v polnem številu, ker "tako zahteva Bog".

Pariz, 26. febr. — Francoski kardinali, nadškofje in škofje so izdali skupni pastirski list, v katerem pozivajo vse verne katoličane, naj se polnoštevilno udeleže prihodnjih državnozborskih volitev in naj volijo "prav", ker drugače je nevarnost, da zmagajo "hudobne sile", ki uničujejo družbo. V listu je tudi grožnja, da bo "Bog strogo obračunal s tistimi volilci, ki ne volijo prav".

Poincare mogoče sprejme Dawesovo priporočilo.

Pariz, 26. febr. — Francoska vlada mogoče sprejme priporočila Dawesove komisije zvedencev, da naj vrne Nemčiji ekonomsko kontrolo Porurja in železnice v Porurju. Posebne opozicije v uradnih krogih ni opaziti proti temu načrtu. Toliko večja opozicija pa je v vodilnih pariških listih, ki rotijo Poincareja, da ne sme za nobeno ceno dati Porurja in porenjskih železnic iz francoških pesti.

VREME.

Chicago in okolica: V četrtek jasno. Lahki severnozapadni vetrovi. Solnce izide ob 6:30, zaide ob 5:36

Oljni škandal skrbi Wall-streetske kralje.

Letos je politično leto in denarni kralji strahoma pričakujejo volitev.

New York. — (Fed. Press. — Wall Street, ki je pričakoval najlepši mir in lahko zmago v jeseni, je zdaj ves iz sebe radi oljnega škandala v Washingtonu. Neki industrijski bankir se je potožil te dni, da so finančniki v Wall Streetu v največji temi, odkar je "odletel pokrov" s Teapot Doma. Vsi njihovi načrti so prekrižani in danes ne vedo, kaj bi počeli v volilni kampanji, katera ni več daleč.

Ludendorf pred sodiščem.

Obravnava bo kratka, kajti državne priče so "zbolele".

Monakovo, Bavarska, 26. febr. — Danes je bila otvorjena sodna obravnava proti generalu Ludendorfu, Adólfu Hittlerju in drugim voditeljem znane monarhistične revolte v zadnjem novembru. Obtoženi so veleizdaje.

Splošno mnenje je, da obravnava ne bo trajala več ko par dni. Večina državnih prič je namreč "naglo zbolela" zadnje dni in dvomiti je, da priče "okrevajo" pravočasno. Poroča se, da je bivši diktator dr. Kahr, ki je ena glavnih prič, tudi najel posteljo v nekem sanitariju, v katerem ostane toliko časa, dokler bo trajal sodni proces.

GRŠKA ZBORNICA ODPRAVILA DINASTIJO.

Vlada je nato podala ostavko.

Atene, 26. febr. — Grška narodna skupščina je včeraj sklenila, da se takoj odpravi dinastija Glucksburžanov. Ministrski predsednik Kafandarja je nasprotoval temu sklepu, zahtevajoč, naj zbornica počaka, da najprej ljudstvo izreče svojo sodbo o dinastiji v plebiscitu. Ko je bil predlog za odpravo dinastije sprejet, je Kafandars z vsemi svojimi ministri vred podal ostavko.

Manjšina še stavka v Angliji.

Okrog 20,000 pristaniščnih delavcev ni sprejelo pogojev in nadaljujejo boj.

London, 26. febr. — Delegatje unije transportnih delavcev so sinoči naznanili, da je stavka v pristaniščih končana. Delo se je večjidel obnovilo že danes zjutraj, toda v splošnem se vrnejo delavci na delo šele jutri. Tom Shaw, minister za delo, je danes imenoval predsednika komisije, katera se bo bavila z vprašanjem, da se delavcem zajamči delo za šest dni v tednu.

Stavkarji v Londonu so glasovali proti pogojem in nadaljujejo štrajk. Teh je okrog 15,000. Delavci v pristanišču Southamptona, katerih je 6000, so tudi še v stavki. Ti zahtevajo, da se jim mezda takoj poviša za dva šilinga dnevno. V Bullu štrajka 4000 železničarjev.

PSIHIČNE DEMONSTRACIJE MLADEGA DEKLETA.

New York, N. Y. — Gdčna. Evgenija Dennis iz Atchisona, Kans., je več kakor osemnajst let presenečala zapad s svojimi psihičnimi demonstracijami. Ta je sedaj v New Yorku. Semkaj jo je privedel list Scientific American.

Svoje prve demonstracije je pokazala vpričo časnikarskih poročevalcev in drja. Herewarda Carringtona, ki je tajnik psihičnega zavoda. Razodela je misli hotelskega ravnatelja ter mu povedala, da je pogrešana škatlja bila zanesena v perilnico in bila potisnjena zavita v nekaj belega. Tisto reč so našli, kakor je bilo opisano.

Dekle pride pred veščake s columbijske univerze.

Rusko-rumunska konferenca.

Dunaj, 26. febr. — Iz neuradnih virov se poroča, da bo ruskorumunska konferenca otvorjena na Dunaju dne 4. marca. Adolf Joffe, znani ruski sovjetski diplomat, je že dospel na Dunaj. Najbrž bo on vodil pogajanja z Rumuni.

Delavske novice.

(Federated Press.)

Pogajanja rudarjev v 10. distriktu.

Seattle, Wash. — Rudarska organizacija v 10. distriktu (država Washington) prične pogajanja za separatno mezdno pogodbo 1. marca takoj po distriktni konvenciji. Rudarji ne sprejmejo najmanjšega znižanja mezde.

Unija čuva življenje rudarjev.

Seattle, Wash. — V unijskih premogokopih v Roslynu in Cle Elumu, kjer je zaposlenih blizu 2000 mož, ni bilo v letu 1923 niti ene smrtne negozde. Temu rekordu se imajo rudarji zahvaliti uniji, ki ima na delu svoje varnostne odbore.

Krajši delavnik poražen v S. Carolini.

Columbia, S. C. — Predloga o 48-urnem tedenskem delavniku je bila odklonjena v legislaturi So. Caroline. Predloga je bila predvsem naperjena proti dolgemu delavniku v bombažnih predilnicah, toda baroni bombaža imajo zakonodajalce v svojih pesteh.

Unijski kruh v St. Louisu.

St. Louis, Mo. — V letu 1923 je krajevna unija pekovskih delavcev porabila 100,544,000 unijskih znamk za kruh v pekarijah v svojem področju. To pomeni, da je bilo spečenih toliko hlebcev in štruc kruha z unijsko znamko.

Tragedija železniških delavcev.

Chicago. — Ameriška zveza železniških delavcev je založila brošuro z naslovom "The Tragedy of the Railroad Workers". Brošura pobija sedanji sistem rokodelskih unij v železniški industriji in priporoča industrijsko organizacijo.

Pogajanja rudarjev na jugozapadu.

Kansas City, Mo. — Dne 26. t. m. so se tu sešli zastopniki rudarske organizacije in operatorjev na jugozapadu v predpripravah za mezdno konferenco, katera se vrši v drugi polovici marca.

Odbor rudarske unije pod obtožbo.

Fort Smith, Ark. — Člani rudarske unije v Arkansasu so začeli akcijo za odstavljenje distriktnega predsednika Andrewa McGarryja in vseh odbornikov 21. distrikta.

Armadna preiskovalca presenečena.

Leavenworth, Kans. — Armadni odsek, ki pregleduje zadeve vojaških kaznjencev v leavenworthski zvezni jetnišnici, je doživel veliko presenečenja.

Odsek se je mudil tukaj že štiri dni. Med tem časom je imel svoje seje tajno. Celo nobenega stenografa ni bilo navzočega. Ali bilo pa je toliko uradniškega dela, da sta zaprosila oficirja pri jetniškem ravnatelju za uradniško pomoč.

"Vzemite tega-le človeka!" jima je dejal jetniški vodja. "On je kaznjenec štev. 13,979. Seznanjen je z vsakim uradniškim delom."

Dan za dnem so se vrstili jetniki drug za drugim na zaslišanju pred oficirjema. In kaznjenec št. 13,979 je vsakega privedel o pravem času pred preiskovalca. Njegova sposobnost, njegova uljudnost in splošna vnanjost, vse to je narejalo globok vtis na oficirja.

Ali zgodilo se pa je, da je kaznjenec štev. 13,979 odrekla sposobnost in točnost. To je bilo tedaj, ko je odsek zahteval od njega, naj privede v sobo prostaka Taylora. Prostak je dobil radi posiljenja v Franciji 35 let ječe. Njegov brat je bil prvi Čikažan, ki je bil ubit v ognju.

Toda jetniški uradnik ni mogel najti Taylora. Vselej je imel kakšen drug posel. Vedno je imel kak izgovor pri rokah. Naposled pa je prišlo vse na dan.

"Rada bi videla Taylora. Kdaj ga moreva videti?" je vprašal eden izmed izpraševalcev in preiskovalcev. "On je opisan kot eden najmalopridnejših kaznjencev."

"Vprašati hočem ravnatelja," je odgovoril kaznjenec štev. 13,979. Par hipov pozneje je vstopil jetniški ravnatelj.

"Tu je Taylor," je dejal ter pokazal na štev. 13,979.

Ta neznatna epizoda, ki jo je priredil ravnatelj sam, ker je izpoznal, da ni Taylor tako črn, kakor je opisan, je naredila globok vtis na oficirja. Taylor je obdolžen posiljenja na poseben način. Zločin je samnasebi zares ogaben in velik. Ali obdolženec je v petih letih dokazal, da ni zmožen takega hudodelstva. Najbrž je žrtev vojnih razmer in okolščin.

Taylor se sme posluževati telefona, kar je dovoljeno le malokateremu kaznjencu v Leavenworthu. Igrati se sme z ravnateljevimi vnuki. Dostikrat je bil že na obedu pri ravnatelju. Tudi z ženskim svetom sme občevati. In ravno ženske so zelo vnete zanj. Vedno se je obnašal, kakor se spodobi poštenemu človeku.

Taylor je neznansko presenetil vojaška preiskovalca, ki sta ga imela za zver v človeški podobi.

Razne vesti.

MELLON SKRBI ZA BOGATAŠE.

Washington, D. C. (Federated Press.) — Kakor se je izjavil kmečkodelavski poslanec Wefaldt iz Minnesote tedaj, ko je poslanska zbornica razpravljala o Mellonovi davčni reviziji, je samo 131 davkoplačevalcev v Minnesoti tako bogatih, da bi imeli več koristi od Mellonovega načrta kakor pa od demokratske davčne predloge za obdavčenje čezmernih dohodkov. Od 124,500 davkoplačevalcev v njegovi državi bi imelo predlanskim 124,370 več koristi od postavk v Garnerjevem načrtu.

"Kdo je tajnik Mellon?" je vprašal Wefald. "On določa obresti vladnim vrednostnicam, ki jih je zunaj za $21,500,000,000. Postava mu je dala pravico do tega. S tem, da določa obresti teh obveznic, določa posredno tudi obresti vsemu silnemu bremenu, ki je na plečih ameriškega naroda. Obresti so davek. On ima oblast povišati davčno breme na revnih slojih. Če so obresti le za pol odstotka višje, kakor bi morale biti, poveča to obrestno breme več kakor za pol milijarde dolarjev širom dežele.

"Mellon sedi v zveznem reservnem odboru. Ta uravna in določa kredit.

"Čisto naravno je, da bo poizkušal ta mož, ki je eden najbogatejših ljudi na svetu s tako veliko politično in ekonomično oblastjo premagati svet, ki je še premagljiv — poizkušal bo olehčati breme bogatinov. In za tem stremi Mellonova davčna revizija, pa za ničemer drugim ne."

HUGHESA NE GANE NIČ.

Washington, D. C. — Fed. Press. — Državni tajnik Hughes ne mara narediti nobene opazke o tem, kaj misli ukreniti glede sklicanja mednarodne konference. Niti ne mara povedati, ali bodo mogle Združene države prenesti navzočnost ruskih zastopnikov, ali ne.

Ta odgovor je dal, ko je bil vprašan, kako misli o tej zadevi, v apelu, ki mu ga je poslala ženska mednarodna mirovna liga. V apelu je navedeno mnogokaj iz predsednikovih mirovnih govorov. Hughes naj torej opozori predsednika Coolidga, da skliče konferenco vseh narodov, ki so upniki in dolžniki. Takšna konferenca bi napravila konec vsemu cincanju in obotavljanju. Rešila bi vsa glavna povojna vprašanja. Rešeno bi bilo reparacijsko vprašanje, uravnani medzavezniški dolgovi in dana smer razoroževalni politiki. Vse to bi zelo blagodejno vplivalo na svetovni mir.

Hughes se je sklieeval na to, kar je še prednedavnim pisal newyorškemu poslancu Hamiltonu Fishu, ter rekel, da ne more biti ravno sedaj govora o kakšni mednarodni mirovni konferenci. Kajti vojni dolgovi so v rokah dolgovne komisije, ki jo je ustanovil kongres. Zadeva nemških reparacij je sedaj v rokah Dawesovega veščaškega odseka. Iskratka, državni tajnik Hughes se ne mara ganiti, pa se ne mara.

Vstaja v Hondurasu.

San Salvador, 26. febr. — Vstaši v Hondurasu so okupirali več večjih postojank v bližini glavnega mesta. Vstajo vodi dr. Policarpo Bonilla, kandidat za predsednika.

Nove pege na solncu.

Wetchester, Pa. — Dr. David Todd, profesor na Amherst kolegiju, je napovedal nove solčne pege v marcu. Pege bodo precej vznemirjale telegrafijo in radio.

NATURALIZACIJSKA POGODBA Z BOLGARSKO.

Washington, D. C. (Federated Press.) — Naturalizacijska pogodba z Bolgarsko, ki jo je poslal predsednik Coolidge senatu dne 7. januarja, in ki ni prišla v javnost, dokler ni bila dne 18. februarja odobrena, vsebuje med drugim tudi te-le določbe: "Bolgari, ki so bili ali bodo naturalizirani na ozemlju Združenih držav, jih smatra Bolgarska za državljane Združenih držav. Predidoče določbe tega člena so podvržene postavi obeh držav, če ne izgube njeni podaniki svojega državljanstva s tem, da so naturalizirani v drugi deželi v vojnem času . . . Podaniki ene obeh dežel, ki so ali bodo naturalizirani na ozemlju druge, niso kaznjivi, ko se vrnejo kot taki v svojo prejšnjo domovino, radi tega, če se ne odzovejo vojaškemu pozivu, kadar so nastanjeni na ozemlju tiste dežele, v kateri so si pridobili z naturalizacijo državljanske pravice."

"RESNICA O RUSIJI".

Chicago, Ill. — Znana pisateljica in pesnica Anna Luiza Strong bo imela v soboto zvečer, t. j. dne 1. marca, predavanje pod gornjim naslovom. Predavanje se prične o polosmih v ruski tehnični šoli, 1902 W. Division street. Vstopnina 25c.

Gdčna. Strong se je pravkar vrnila iz sovjetske Rusije, kjer se je mudila zadnja tri leta kot časnikarska poročevalka za tiskovno družbo 'Federated Press.'

Glad v Albaniji.

Belgrad, Jugoslavija, 25. febr. — Uradno se poroča, da je položaj v Albaniji vsled lakote postal zelo akuten. Prebivalci največjega albanskega mesta Skadra bežé v Jugoslavijo.

Druga vest se glasi, da je mestna uprava v Skadru poslala deputacijo v Belgrad s prošnjo, naj jugoslovanske čete okupirajo Skader in preprečijo izgrede ter ropanje, ki ogroža mesto radi lakote.

Izgredi v Tokiju.

Tokijo, 26. febr. — Velike množice ljudi, ki so izgubili imetje v potresu in požaru v zadnjem septembru, so včeraj ponovno navalile na palačo finančnega ministra z zahtevo, da jim vlada izplača eno desetino odškodnine za izgubo. Nemiri radi odškodnine trajajo že nekaj tednov. Dnevno se vrše protestni shodi v Tokiju in govorniki groze, da bo ljudstvo vzelo direktno akcijo, če se vlada ne gane. Vladna poslopja so zastražena z močnimi oddelki policije.

Japonska vlada se je podala.

Tokijo, 26. febr. — Japonska vlada je sklenila posoditi zavarovalninskim družbam 80 miljonov jenov za izplačanje potresne in požarne odškodnine, radi katere divjajo izgredi po deželi.

RAZKRITJE NOVEGA OLJNEGA ŠKANDALA.

(Nadaljevanje s prve strani.)

bi Southern Pacific Railroad. Palmer ni maral vložiti priziva na zvezno najvišje sodišče proti sklepu nižjega zveznega sodišča. Sklep je bil železniški družbi v korist.

"Fall je bil zapleten tudi v zadnji in najnevarnejši naskok na narodne gozde. Poizkušal jih je dobiti iz področja poljedelskega departmenta v svoj delokrog, da bi jih mogel dati zasebnim interesom, kakor je to storil z oljnimi zemljišči.

"Umestno se mi zdi sedaj navesti razgovor, ki sem ga imel s pokojnim predsednikom Hardingom. Kakor mislim, sem jaz precej pripomogel k temu, da je Fall odstopil. Predsednik Harding mi je dejal:

"Nimate prav, ko se upirate temu, da bi prišli gozdi notranjemu tajniku v roke. Ali priznam pa vam kar naravnost, da se tega ne da izvesti proti vaši volji."

St. Louis. — Senator James A. Reed, ki je informalno odprl kampanjo za demokratsko predsedniško nominacijo, je zatrdil, da ni po njegovem mnenju doslej še desetina korupcije in nepoštenosti spravljene na dan, kolikor se to tiče oljnega škandala.

V svojem govoru je napadel svojega nasprotnega kandidata Williama Gibbsa McAdooja ter ga obdolžil, da je pričakoval prejeti $1,094,000 od oljnega magnata E. L. Dohenyja na "pravne pristojbine", čeprav ni njegovih podjetij zastopal niti v eni sami točki.

Senator Reed se je dotaknil tudi resignacije mornariškega tajnika Denbyja ter ob tej priliki rabil namesto Denbyjevega ime predsednika Coolidga. V popravek te svoje pomote je dejal: "Naredil sem pomoto, ko sem omenil ime napačnega moža, ali to je bila le majhna pomota."

Razpravljaje o preiskavi Daughertyjeve zadeve je rekel: "Proces javne obtožbe še vedno preostaja, če ne mara Daugherty podati svoje ostavke."

Predsednikov osebni tajnik C. Bascom Slemp je izpovedal, da ni poprej prav nič vedel, koliko je resnice na Fallovem posojilu. Potem je dejal, da se je razgovarjal o tej stvari v Palm Beachu s Fallom in McLeanom ter jima svetoval, naj povesta preiskovalnemu odseku vse, kakor je bilo.

Po svoji izpovedbi ni šel Slemp v Palm Beach na kaki misiji za predsednika ali koga drugega. Njegova pot tja je bila le iz zdravstvenih razlogov.

NI VZROKA ZAKAJ BI ŽENSKE NE BILE ZDRAVE.

Ni vzroka zakaj naj bi ženske vedno trpele, ker so ženske. Tudi če je samo mali nered se lahko popravi. Veliko žensk za vsako najmanjšo stvar, takoj vzamejo Laxvibur Compound izvrstno zdravilo za ženske. Tudi ve, bi morale imeti pri rokah, to slavno znano zdravilo, naprimer ako trpite vsled: Bledavost, gruba krasoto, vničenje hladnokrvnosti, vas ostari predno je čas zato. Kdo pa mara, zgrbančeno slabo izgledajočo žensko, brezizjeme kako mlada je že v letih. Njeno življenje je navadna revščina. Laxvibur je pravo zdravilo in prijatelj za take slučaje. Poskusite Laxvibur mogoče tudi vam pomaga. Uporablja se za neurednosti pri perilu, splošne nerednosti, oslabelost, omedlevica, periodične bolečine, zguba slasti, rumena barva na koži, bolečine na obistih, mraz v životu, mrzle noge in roke, beli jezik, omotica, nervoznost, kronični glavobol, utrujenost, bolečine v hrbtenici in med rameni, slaba prebava, zaprtnica, pekočine pri odvajanju vode, slabi spanec, bolečine na odvajalnih organih, srbečine, obupnost, histerija, pomanjkanje energije, melankoholija. Naročite si dovolj zdravila Laxvibur še danes in posljite druga ženska jutri. Stroški so zelo malo upoštevajoč uspeh. Dovolj za eno zdravljenje stane deset dolarjev in osem in štirideset centov in vam ga pošljemo poštnine prosto po sprejemu denarja. Lameco Laboratory, 199 Lameco Bldg. Box 968, Pittsburgh, Pa. (Za zavarovanje zavoje 25c več). (Adv.)

IZŠLE SO RAVNOKAR ŠTIRI krasne pesmi: Vse 'Mine, Mila-Mila Lunica, Sirota in Ojiska Krasotica. Cena za plošče je 75c, role za piano s besedilom $1.00 komad. Naročajo se pri: ADDISON MUSIC HOUSE, 1306 Addison Rd., Cleveland, Ohio.

Pišite po naš popolni cenik.

Buhl State Bank.

Gotovina ¼ miljona dolarjev. 3% obresti na hranilne uloge.

Mr. Pasich govori slovenski jezik in je vsak čas pripravljen, dati pojasnila v vseh zadevah. Mi vas zavarujemo proti ognju, plačamo vaš davek in ohranimo vse vaše vrednosti.

Banka za vašo osebno korist. Ravno poleg poštnega urada.

BUHL STATE BANK,
Buhl, Minn.

EMIL KISS, BANKIR,
133—2nd Ave., New York City
Ustanovljena leta 1900.
izplača
gotov amerikanski dolar
v vseh krajih JUGOSLAVIJE po pošti in brezplačno.
Pišite po cenik.
Dopremljam rojake iz kraja. (affidavite).
Potniški oddelek.
Pošiljam denar v stari kraj.
EMIL KISS, BANKIR,
133—2nd Ave., New York City

RAD BI IZVEDEL,
kje se nahaja Frank Ferenčak, pred tremi leti je delal tu v E. Moline, Ill., in potem je odšel v Detroit, Mich. Od tedaj pa nisem več čul o njem. Prosim rojake, ako kateri ve, kje se nahaja sedaj, naj mi to sporoči, če bo pa sam ta oglas čital, naj se prijavi do 15. marca 1924 na naslov: Mihael Sotošek, 537—15th Ave., E. Moline, Ill. (Adv.)

RAD BI IZVEDEL
za naslov mojega brata Albin Pavlin-a, pred desetimi leti se je nahajal v Mehiki, tam se je oženil z neko Mehikanko. Rojake prosim, ako kateri ve za njegov sedanji naslov, naj mi to sporoči, ali naj se mi sam prijavi. Jaz sem njegov brat in mu imam poročati zelo važne stvari. Moj naslov je: Justin Pavlin, 2307 So. Leavitt St., Chicago, Ill. (Adv.)

SLOVENSKA BABICA
Mrs. M. Kuharich
Se priporoča Slovenkam in Hrvaticam za obisk. Naslov:
1465 Lorrahee St., Chicago, Ill.
Telefon Diversey 8513.

RAD BI IZVEDEL
za sledeče štiri rojake: Joe Pangre, Frank Babič, Jakob Helikman in Mike Dovgan. Cenjene rojake prosim, če kdo ve za naslove teh štirih, naj mi to naznani, za kar bom zelo hvaležen. Ako bodo pa sami ta oglas čitali, želim, da se mi priglasijo, ako se ne prijavijo, bom drugikrat jasno povedal v slovenskem in angleškem jeziku, zakaj jih iščem.
John Bernat, 144 West Chesnut Street, Leadville, Colo. (Adv.)

RAD BI IZVEDEL,
kje se nahaja moj prijatelj Rudolph Zagorek, doma iz Zagorja ob Savi. Pred 5 meseci je bil še v St. Vincent College v Latrobe, Pa., in sedaj je ne znano kam izginil. Cenjene rojake prosim, če kdo ve za njegov naslov, naj ga naznani, ako pa bo on sam čital ta oglas, naj se nemudoma javi na naslov: Mihael Bolte, Box 122, Library, Pa. (Adv.)

SLUŽBO DOBI
ženska pod 40 let stara, za domača hišna dela na farmi. Stalna služba in plača po dogovoru. Pišite na naslov: "Služba", P. O. Box 204, Heber Spring, Ark. (Adv.)

DOLGOČASNEGA ZIMSKEGA MAČKA
... VICTOR ...
IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.
On je edini Slovenec v vsi Ameriki, ki ima direktno zvezo s Victor tovarno.

LOOMS za $9.90 IN VEC VELIKI STROJ ZA TKANJE NA DOMU.
UNION LOOM WORKS, Dept. ..., Factory Sq., Boonville, N. Y.

SLOVENSKI KONTRAKTOR
v BRIDGEVILLE, PA.
Vse tozadevna pojasnila dajem brezplačno. Pišite ali pridite osebno.
JOHN DEKLEVA, Box 253, Bridgeville, Pa.
(Liberty St.) nasproti slovenske dvorane.

BOLGARSKI ZELIŠČNI ČAJ
Preje takozvani Bolgarski krvni čaj.

KAJ VSE STORI ZA ONE, KI SO BOLNI.	KAJ VSE STORI ZA ONE, KI SO ZDRAVI.
POMAGA očistiti životni sistem, plinov in strupov, ki povzročajo bolezen.	POMAGA pregnati prehlad, ki je večkrat vzrok za influenco, gripo in pljučnico.
POMAGA ojačati in izboljšati vašo kri.	POVRNE žar pogleda v vaše oko, da lepo barvo koži, kar je pravo znamenje dobrega zdravja.
POMAGA za želodčne nerednosti.	IN kadar ga kuhate in pijete gorkega ste vžili bogati čisti sok, ki ga je mati narava določila za otroke svoje.
POMAGA delovanju in opere vaša jetra.	

... Marvel Products Company, 9 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

Naš zavod,
kojega glavni posel je pošiljatev denarja in prejemanje vlog na obresti, ne bavi se samo s tem poslom, kakor bi mnogi mislili.

Pri nas izvršujemo vse javno-notarske posle, kakor: Affidavite, pooblastila, dolžna pisma, pobotnice, kakor tudi druge dokumente v katerem jeziku želite. Za vsa taka dela računamo samo naše lastne stroške. Odnosna navodila dajemo vsakemu — BREZPLAČNO.

V vseh gori navedenih zadevah biti hoče za Vas najbolje, ako se poslužite poznate

FRANK SAKSER STATE BANK,
82 Cortlandt St. New York, N. Y.
GLAVNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE.

Finančna sila tega zavoda Vam jamči vseobčo sigurnost.

SLOVENCI V AMERIKI

otroci — njih roditelji — in roditelji teh, poverjujejo svoje bančno poslovanje našemu zavodu — in vsak izmed njih ceni uspeh svojega neprestanega stika s to največjo jugoslovansko banko v Zedinjenih državah.

In vi, ki pri nas ne vlagate, niti ne investirate, brez razlike kje stanujete, prepričajte se, da je za Vas najuspešnejše, ako poverite Vaše bančno poslovanje nam.

KASPAR STATE BANK
1900 Blue Island Ave., vogal 19. ulice,
CHICAGO, ILLINOIS

Pošiljamo denar v staro domovino najceneje in najhitreje. PRODAJAMO PAROBRODNE LISTKE za vse prekomorske črte v Jugoslavijo in nazaj. Izdelujemo tudi svedočbe (affidavite) za naseljence.

Program

otvoritve Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., E. 64. St. in Addison Road, Cleveland, Ohio.

Sobota 1. marca 1924.

Ob 2. uri se zbirajo društva in posamezni udeleženci na E. 62. St. in St. Clair Ave, proti jezeru, od koder se odkoraka po Norwood Road, Carl Ave. in Madison Rd. pred Slovenski dom; v slučaju slabega vremena je zbirališče v East Madison šoli na Addison Rd. Odkoraka se v obeh slučajih **točno ob 3. uri popoldne.**

Društva se uvrste na prostoru s svojimi zastavami na čelu. Ob pričetku korakanja izstopijo vse društvene zastave izpred svojih društev, ter se zberejo okoli ključa.

Prihod pred S. N. D.

Otvoritev Doma z zlatim ključem.

Vhod v dvorano.

Godba igra ameriško himno "The Star Spangled Banner" in "Hej Slovani".

Pozdravni govor predsednika S. N. Doma.

Nastop naraščaja dram. društva "Ivan Cankar" pod vodstvom mr. John Steblaya in miss Julije Močnik.

Nastop mladenk pod vodstvom mrs. J. F. Terbižan.

Deklamacija: Miss Vera Candon: "Naš Narodni dom", zložil Ivan Zorman.

Nastop pevskega bora "Zarja": "Naš Narodni dom".

Govori:

Governer države Ohio, Vic. Donahey.

Jugoslovanski poslanik dr. A. Tresić-Pavičić.

Mestni župan C. C. Townes.

Mestni upravitelj W. R. Hopkins.

Mestni blagajnik Adam Damm.

Concilman 4. okraja John M. Sulzman.

S. N. P. J. Vincent Cainkar, gl. predsednik.

S. S. P. Z. William Russ, glavni tajnik.

J. S. K. J. Rudolf Perdan, glavni predsednik.

S. D. Z. John Gornik, vrhovni predsednik.

Direktorij S. N. Doma Lorain, O., predsednik Louis Balant.

Direktorij Jugoslovanskega Narodnega Doma, West Park, Ohio, predsednik Frank Makše.

Slovenska Zadružna Zveza, Cleveland, O., predsednik John Gorjanc.

Direktorij Slovenskega doma, Collinwood, O., z odseki:

Mladinsko godbo in dram. društvom "Lilija", odbornik Anton Štefančič.

Odsek naprednih žena Slovenskega doma, Collinwood, predsednica Agnes Palčič.

Zavedne Slovenke odsek S. N. D., Cleveland, predsednica Josie Močnik.

Ameriška Domovina: urednik Louis J. Pire.

Enakopravnost: predsednik W. Sitter.

Zastopniki hrvatskih in srbskih društev.

Zastopniki društev nedelničarjev.

Zastopniki društev delničarjev S. N. D.

Zvečer:

Slavnostna večerja (banket), serviralo se bo trikrat, prvič ob 7. uri, drugič ob 8. in tretjič ob 9. uri.

Med banketom igra orkester "Cankar" in nastopijo:

Jossie in Mimi Milavec: duet "Domovina", sopran in alt.

Josie Milavec: contra alt solo "Because I love you dear", by C. B. Hawley.

Ples.

Prvi ples se začne ob 9:30 zvečer.

Nedelja 2. marca 1924.

I. Popoldanski koncert:

1. Mladinska godba Slovenskega doma v Collinwoodu pod vodstvom Mr. L. B. Novak: a) March Mastodon, Al. Pinard; b) Mignonette Overture, J. Bauman; c) Crown of Victory, Overture, W. S. Ribley.

2. Pevski zbor "Zarja" zapoje "Naš narodni dom", mešan zbor.

3. Mary Kastelic in Anica Petrovčič, dvospev "Divja rožica".

4. Pevsko društvo "Lira": Slovan na dan, osemglasno, mešan zbor; "Pastir", bariton in tenor solo, moški zbor.

5. Irma Kalanova, piano solo "Druga Mazurka" (Second Mazurka).

6. Louis Belle, samospev "Polnočni pozdrav".

7. Jossie Lausche, samospev "Ptičica". (Parma).

8. Pevski zbor "Jadran": "Serenada", moški zbor; "Slovanski svet", moški zbor.

9. Mary Grill in Frances Sussman, dvospev "Na tujih tleh".

10. William Laushe, piano solo: "Prelude", Rahmaninov.

11. Mary Udovič in Josie Laushe, dvospev, "Slovenska pesem", Ivan Zorman, uglasbil dr. W. J. Laushe.

12. Pevski zbor "Zvon": "Dneva nam prijelji žar", J. Aljaž, moški zbor; "Medved z medom", A. Lajovic, mešan zbor.

13. Ivan Zorman, piano solo: Klavirska fantazija: "Odmevi iz Slovenije"; samospev: "Ladje bele, ladje lepe". (Besedilo in glasba Ivan Zormana.)

14. Kvartet: L. Bele, J. Homovc, L. Eršte, J. Frluga: "Zvečer".

15. Gertrude Kolar, piano solo: "Grand Polka di Concert", Bartlett.

16. Anica Petrovčič, samospev: "Oj vstani solnce moje"; "Snegulčica".

17. Godba "Bled" pod vodstvom Mr. J. Ivanusha: a) March; b) "Wedding of the Winds", Waltz, J. F. Hall; c) "Orpheus Overture", J. Offenbach.

Konec popoldanskega programa

II. Zvečer priredi dramat. društvo "Ivan Cankar" narodno igro v 4. dějanjih: "Brat Martin".

Pred igro nastopijo:

a) Telovadci Slovenski Sokol ob 7.00 zvečer s prostimi vajami in vajami na drogu.

b) Naše mladenke miss M. Debevc in M. Fabjan, katere pokažete umetniške plese in sicer: miss M. Debevc — klasična mazurka, miss M. Fabjan — Lepi rožmarin — Toys Solo.

Po predstavi sledi ples v spodnji dvorani.

Zaključek.

SLIKE IZ NASELBIN.

Detroit, Mich. — Dasi se je naselilo zadnje čase v to naselbino precej veliko število Slovencev in Hrvatov, so dopisi zelo redki. Delavske razmere tu so še dosti dobre, tudi delo se še dobi. Mislim, da je pri Fordu na River Rangu uposlenih precejšnje število novincev, ker tu ni treba, da bi bili izučeni kot mehaniki, zdrave in močne roke jim zadostujejo.

Ker je mesto Detroit veliko, smo tu naseljeni Slovenci zelo razkropljeni. Večina se naseli, če je mogoče v bližini tovarne, kjer dela. To je tudi vzrok, da smo tako razkropljeni. Večje število Slovencev in Hrvatov živi na East Side, a zadnje čase se je naselilo precejšnje število njih tudi na zapadno stran mesta.

Imamo društvo št. 121, Zveza detroitskih Slovencev, katero se nahaja na East Sidu in je oddaljeno od nas devet milj. O tem sva razpravljala z rojakom Fr. Tehovnikom ter prišla do zaključka, da potrebujemo še eno postajo, spadajočo k S. N. P. J. tu na zapadni strani. Znano je nama bilo, da je tu še precejšnje število rojakov, kateri še niso pri nobenem podpornem društvu S. N. P. J. To sva omenila tudi rojaku Mattu Barkoviču, kateri je bil takoj pripravljen iti na delo, ker je precej poznan med Slovenci in Hrvati in mu je bilo znanih mnogo njih bivališč. Imel je uspeh pri nabiranju članov: povsod so ga rojaki z veseljem sprejeli in mu obljubili postati člani S. N. P. J. V kratkem času je nabral 50 članov. Ker pa do določenega časa ni bilo mogoče spraviti vseh k zdravniku, je bilo zdravniško preiskanih samo 40 novih članov, ostali bodo še pristopili.

Tako se v imenu novega društva najtopleje zahvaljujem rojaku Mattu Barkoviču ter želim novemu društvu obilo uspeha. — **Anton Keržišnik.**

Bon Air, Pa. — Delavske razmere v okolici Johnstowna, Pa., so se zopet nekoliko izboljšale. Sedaj je zopet delo s polnim obratom. Družba je ponudila delavcem delnice, naj jih vsak delavec kaj pokupi. Pa delavci so se pritoževali, da ne morejo kupiti, ker so vse leto zelo slabo delali in služili, da jim torej ni mogoče kupiti. Nato so pričeli z obratovanjem vsaki dan, da so nekateri lahko vzeli delnice in pokupili nekaj delnic, ki so jih odplačali z gotovini. Večina nas delavcev pa vseeno ni mogla družbi ustreči. Kakor vse kaže, se bo tega leta malo boljše delalo kakor 1923., da se bodo družbe sporazumele med seboj in ne bo prišlo do nikakih zastojev.

Tu je neki Kazimir pojasnil svojim šolskim otrokom, da ima v prestopnem letu dva goda in svojim usmiljenim sestram je naročil, naj rečejo otrokom, da mora vsak prispevati po 25c ali 30c za njegov rojstni dan. Kdor ne prinese te vsote, da bo spoden iz šole in poslan domov, kar se je tudi zgodilo. Šolo imamo javno v naselbini Republic in tja so tudi prišli nekateri otroci. Priporočam vsem, naj tako storijo in naj pošiljajo svoje majhne otroke v javno šolo v naselbini, katera je dosti prostrana in neoddaljena, da je lahko pošiljati otroke v šolo tudi ob slabem vremenu. Naj torej vsak malo premisli, da je resnica tako.

Opozarjam člane S. N. P. J. v Bon Airu, da je bil razpisan izvanredni asesment v upravni sklad za mesec marec, in april po 50c na člana in članico. Oddaljene člane torej prosim, naj istega pošljejo z asesmentom vred.

— Naš društveni predsednik je odstopil od predsedništva, novo izvoljeni predsednik je Anton Grmek, R. D. 2, Box 64, Johnstown, Pa.

Na seji dne 10. februarja je bilo omenjeno radi veselice, katera se je vršila dne 2. februarja, ki pa se je bolj slabo obnesla. Članstvo je radi tega odobrilo, da bo priredilo drugo maškaradno veselico, katera naj se vrši na pustno soboto dne 1. marca in da plača vsak član kazen $1, če se ne udeleži veselice. Izvzeti so samo nad pet milj oddaljeni člani in bolniki. Torej vsi na veselico, ki jo priredi društvo "Napredni Slovenci", št. 254 S. N. P. J. v Bon Airu, Pa., dne 1. marca. Čisti prebitek je namenjen v društveno blagajno. Razpisana maškarad na nagrada $2.50 za najlepšo masko in ravno toliko za najbolj komično. Začetek je ob sedmih zvečer. Vstopnina k veselici za moške je 50 centov, ženske pa so proste vstopnine. Uljudno vabimo vsa sosednja društva in rojake iz bližnje okolice Johnstowna, Pa., da nas posetite pri tej prireditvi v polnem številu. Za dobro postrežbo bo skrbel za to izvoljeni veselični odbor. — **Peter Bukovec.**

Književni pregled.

Jože Pahor: Medvladje, socialen roman.

Pisatelj slika razmere v Gorici in okolici, ko gre svetovna vojna proti koncu in po desorganizaciji avstro-ogrske armade ob Pijavi. Prav dobro pokazuje, kako nejevolja proti vojni narašča, a ta nejevolja nima skupnih in jasnih ciljev. Semintje so skupine: avstrijakantovske, narodne in delavske, celote ni na eni strani in ne na drugi. Ljudstvo se punta, godrnja, zabavlja, v Trstu celo oprosti jetnike iz ječe, toda v resnem in odločilnem trenotku ni pravega vodstva, ne organizacije. Organizirana oblast vedno zmaguje. Preje avstrijska, kasneje italijanska. Bajoneti in kanoni so moč. Preje tlačijo ljudstvo avstro-ogrske oblasti, po umiku ob Pijavi jih nadomeste italijanske oblasti. Avstrijski mogotci so preganjali delavce in preganjajo jih tudi italijanske oblasti. Tako se godi tudi idealnim narodnjakarjem, ki so za narodno državo, ne pa buržoaziji, kateri je narodnost sredstvo za pomnoženje bogastva.

Buržoazija pije, uživa, dela izlete in nič ne dela, delavci garajo, stradajo in umirajo zaradi prestanih muk. Toda nebo žari. Zarja prihodnosti! To je slika, ki jo podaja pisatelj.

Knjiga je mehko vezana in stane 65 centov. Naroča se: Delavska Slovenija, 383 — 1. Ave., Milwaukee, Wis.

Hripavost

in kašelj sta zelo neprijetna simptoma. Da preprečite težje posledice vzemite

Severa's Cough Balsam,

ki prinaša zaželjeno in hitro pomoč. Imajte ga pri roki v hiši za zimske mesece.

Cena 25 in 50 centov.

Vprašajte po lekarnah.

Severov Almanah za leto 1924 je natisnjen. Dobe se po vseh lekarnah zastonj, ali pišite nam.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

NAUCITE SE ANGLESKO

Mi vas naučimo govoriti, čitati in pisati angleški jezik potom pošte v kratkem času. Da vas prepričamo vam pošljemo na poskušnjo eno nalogo. Znanje angleščine vam bo v korist. Ne odlašajte temveč pričnite takoj z učenjem. Naslov: "Slovensko-Angleška šola", 2620 W. 22nd St., cor Millard Ave., Chicago, Ill. — (Adv.)

NAROČITE

klobase iz čistega prašičevega mesa, prekajene z hickory lesom in poslane iz farme direktno na vaš dom poštnine prosto po 35c funt. Naročilom pridenite Money Order.

BAJT & LIPOLD, NAYLOR, MO.

RADA BI IZVEDELA

kje je moj soprog Jože Vrbičan, ki je odpotoval dne 2. decembra, 1923, nekam proti W. Virginiji. V Cumberland, Md., je zbolel, tam je povedal prijatelju, da gre domov v Verono, Pa., ker pa nisem od njega dobila nobenega poročila, sem bila zelo v skrbeh in sem šla v Cumberland, Md., in res našla sem tam njegov kovček na postaji, o njem pa nihče ni vedel ničesar. Uljudno prosim rojake, če je komu kaj znano o njem, ali če ga je kdo videl, naj mi to nemudoma sporoči, ako bo on sam ta oglas čital, naj se mi takoj javi. Gori je njegova slika. Ivanka Vrbičenka, 330 Arch Street, Verona, Pa. (Adv.)

ŽIVA SMRT

Smrt sama obsebi je izvrstna izbegljivost, rešitev muke in trpljenja, ki jo mora človek prenašati ako je po nesreči obdarovan s trakuljo. Ni je besede dovolj globoko pomenljive s katero bi se dalo opisati bolečine in muke, ki jih povzroča ta parasit. Pusteč umiru, da požre vso hrano in počasi sestradа život kateremu je ta namenjena, pa tudi od časa do časa povzroča nepoznanske grozne bolečine, ki se ne dajo primerjati z drugimi boleznimi in za katere mogoče bolnik jemlje razna zdravila brez najmanjšega uspeha. In venda ko enkrat prepričano veste, da imate vsebi trakuljo, je čisto lahko se je rešiti, vzame navadno le nekaj ur, da se rešite njenega života in glave, zadučeno je gledati potem osebo ki se je tega rešilo kako hitro se povrne nazaj k samem sebi v prejšnje življenje.

Veliko mož, žen in otrok trpi in se zdravijo za razne bolezni med tem ko je njih prava bolezen trakulja. Prava znamenja so drobci trakulje v odpadkih. Podobna znamenja so: omotica, slab tek, zguba teže, smrdljiv dih, rumena koža, bolečine v delih telesa, hrbtu in nogah, plazenje v trebuhu in želodcu, ki se včasih vzdiguje v grlo. Bolnik nima volje do dela in ne za življenje, nobene ambicije in je melanholičen. Želodec postane večkrat kiseI in hrana nože doli po grlu. Omedlevični napad se tu in tam pojavi vsled trakulje. Pripetilo se je celo, da je trakulja zlezla v sapnik in zadavila bolnika. Rešite se tega parasita predno vas umori. Naročite si dovolj Lazlan zdravila za $10.46 pri Lazal Med. Co., 199 Lazal Bldg., Box 963, Pittsburgh, Pa., še danes ker jutri je lahko že prepozno. Za zavarovanje zavoja pošljite 25c več.

Ženska prišla domov obupana, da umre, zdravniki ji niso mogli pomoči

Mrs. M. Barr iz tega mesta piše in pravi, da pred šestimi meseci se je vrnila domov, ker imela je še dva ali tri tedne življenja. Trpela je nad petnajst let grozne bolečine in bila večkrat operirana brez uspeha. Zdravniki so odlo... ili, ponovno operacijo, kot zadnje sredstvo in že sem bila pripravljena za v bolnišnico. Moj soprog mi je to branil, ker ni imel več denarja, po tolikih zdravniških stroških, ki smo jih imeli z mojo boleznijo. Neka moja soseda, je čula, da bom menda šla zopet na operacijo, je prišla k meni in mi svetovala, naše zdravilo za trakuljo, ki je tudi nji pomagalo pred več leti. Jaz sem se smejala temu nasvetu, a soseda me je le končno pripravila, da sem poskusila to zdravilo. Teden pozneje, ko sem vživala to zdravilo proti trakulji, počutila sem se boljše kot še kedaj prej v mojji bolezni, zredila sem se za dvajset funtov na teži i sedaj sem zmožna opravljati moja dela, brez vsakega posebnega truda in sem na potu ozdravljenja, ker zdravilo, ki mi ga je svetovala moja soseda, me je rešilo trakulje, ki je počasi razjedala moje življenje. Veliko žen, mož in otrok se zdravi za različne bolezni, med tem ko je njih prava bolezen trakulja. Nekatera znamenja so: drobci tega parasita v odpadkih, bledavost, zguba slasti do jedil, beli jezik, pekočine pri srcu, bolečine v želodcu in drugih delih telesa, požutki obračanja v želodcu, ki sili v grlo. Stalno bljuvanje, slaba prebava, bolečine v križu in ledjih, glavobol, omotica, plavi okrožki okrog oči. Zguba teže, neprijazni dih iz grla, zguba volje do dela in vedna utrujenost. Znani so slučaji, ko je bila trakulja do petdeset čevljev dolga in je povzročala davljenje v grlu. Rešite se tega parasita predno je prepozno. Naročite si pravega zdravila MARKXIDE katerega vam pošljemo po prejemu svote $10.50. Pazite se da ponaredbe, in naročite si od prave družbe.

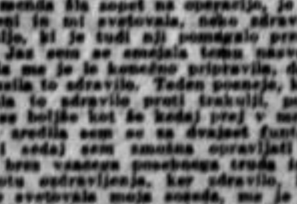

MARVEL REMEDIES COMPANY, 109 Marvel Bldg., Box 283, Homestead, Pa. Markxide ni škodljiv in se brez skrbi vživa.

Slovenska Narodna Podporna Jednota

Ustanovljena 9. aprila 1904. Inkorp. 17. junija 1907 v državi Illinois.

GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Izvrševalni odbor:

UPPRAVNI ODSEK:

Predsednik Vincent Cainkar, podpredsednik Andrew Vidrich, R. F. D. 7, Box 81, Johnstown, Pa., gl. tajnik Matthew Turk, tajnik bolniškega oddelka Blas Novak, gl. blagajnik John Vogrich, urednik glasila Jože Zavertnik, upravitelj glasila Filip Godina.

POROTNI ODSEK:

John Underwood, predsednik, 407 W. Hay St., Springfield, Ill., Martin Zeleznikar, Box 276, Barberton, Ohio, Fred A. Vider, Box 673, Ely, Minn., John Terčelj, Box 92, Hendersonville, Pa., John Goršek, 414 W. Hay St., Springfield, Ill.

BOLNIŠKI ODSEK:

OSREDNJE OKROŽJE: Blas Novak, predsednik, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VZHODNO OKROŽJE: Jacob Ambrožič, Box 286, Moon, Run, Pa. John Groželj, 14821 Pepper Ave., Cleveland, O.

ZAPADNO OKROŽJE: Anton Šular, Box 104, Gross, Kans., za jugozapad. Max Marc, Box 166, Buhl, Minn., za severozapad. Mike Žugel, 5453 S. Winchester St., Murray, Utah.

Nadzorni odbor:

Frank Zaitz, predsednik, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill., Frank Somrak, 5817 Prosser Ave., Cleveland, O., William Sitter, 6404 St. Clair St., Cleveland, Ohio.

Združitveni odbor:

Predsednik: Frank Aleš, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill. Jože Ovca, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill. Jos. Skuk, 6404 Orton Ct., Cleveland, Ohio.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 6233 St. Clair Av., Cleveland, O.

POZOR!—Korespondenca s gl. odborniki, ki delajo v glavnem uradu, se vrši takole:

VSA PISMA, ki se nanašajo na posle gl. predsednika se naslove: Predsedništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODPORE SE NASLOVE: Bolniško tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POŠILJATVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote vobče se naslove: Tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE V ZVEZI Z BLAGAJNIŠKIMI POSLI se pošiljajo na naslov: Blagajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse pritožbe glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošiljajo Frank Zaitzu, predsedniku nadzornega odbora, čigar naslov je zgoraj.

Vsi prizivi na gl. porotni odsek se naj pošiljajo na naslov: John Underwood, 407 W. Hay St., Springfield, Ill.

Vsi dopisi in drugi spisi, naznanila, oglasi, naročnina in sploh vse kar je v zvezi z glasilom jednote, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

ZA KUHANJE PIVA DOMA

imamo v zalogi slad, hmelj, sladkor in vse druge potrebščine. Poskusite in se prepričajte, da je doma pri nas, kuhani vedno le najboljši in najcenejši. Dobiti je tudi zbirko sodov, steklenic in raznih loncev, itd.

Mi vam dostavimo naročilo po pošti, točno v vse kraje.

Grocerijam, slaščičarjem in v prodajalne železnine damo primeren popust pri večjih naročilih. Pišite po informacije na:

FRANK OGLAR, 6401 Superior Avenue, Cleveland, O.

Prepetanje vam ne ozdravi otrok, da ne bi močili postelje.

Rajše rabite INURIN in spoznali bodete kmalu čudovit učinek, ki ga prinese to zdravilo. Tisočem je že pomagalo, le nekaj dolarjev tega zdravila, pomaga odpraviti to nečisto navado. Naročite še danes. Dovolj za popolno zdravljenje otrok po desetimi leti za $5.00; za nad deset letne in za odrasle na stane $7.50. Pošlje vam po sprejemu denarja Lazal Co., Box 963, Dept. 27 — 199 Lazal Bldg., Pittsburgh, Pa. Za zavarovalnino zavoja 25c več. (Adv.)

Novi, pravilno izbrani NAOČNIKI ZASTONJ

da poskusnje

Ne pošiljajte denarja, ne vzamemo centa dokler niste zadovoljni.

Krasni okvir okrasi obraz.

Ne pošiljajte denarja. Jaz vam zaupam

Pozlačeni okvir, ne izgubljive bode

Jaz vam jamčim pravilno izbiro naočnikov ali ne vzamem niti enega centa. Jaz sem prepričal 100,000 mož in žen, da je velika izbira "Dobrih Naočnikov" s izvrstnim okvirjem najboljše kl se jih dobiti more. Jaz vam jih pošljem par na moj lastni riziko brez, da bi plačali en cent v naprej. Ti krasni naočniki vam pomorejo, da lahko čitate najmanjši tisk, vtaknete najfinejšo iglo VIDITE NA BLIZO IN DALEČ. Ti bodo obvarovali vaše oči pred napor ženostjo in glavobolom. Vse kar jaz želim je, da mi pošljete Vaše ime, naslov in starost.

Jaz sem prepričan, da ti naši fino bruženi naočniki vam dajo pomoč za "ČISTI VID" in zadovoljstvo, da jaz pristanem na tem in vam pošljem naočnike ZASTONJ NA POSKUŠNJO, da se lahko prepričate o kupčiji, ki vam jo nudim. Ko jih prejmete, pomerite jih in se prepričajte kako izvrstno bodete videli čitati, pri delu in šivanju, na daleč ali na blizo, pri dnevu ali pri luči.

Potem ko ste jih nosili še deset dni in deset noči, se prepričate, da so enaki onim, ki stanejo kje drugje do $15.00, mi pošljite samo $3.98, drugače mi jih vrnite in niti enega centa stroška ne bodete imeli. Poskusite jih SEDAJ.

Pošljem ZASTONJ. Dobite jih v krasnem usnjatem zavoju za naočnike. Poskusite jih 10 dni na moj lastni riziko in moje stroške. Pošljite kupon— in nepošiljajte denarja.

Pošljite ta kupon še danes.

Rithols Spectacles Co., Dept.F.L.10 1462-64-66 W. Madison St., Chicago, Ill.

Pošljite par naočnikov na 10 dnevno POSKUŠNJO ZASTONJ. — Ako se mi bodo dopadli plačam potem $3.98, ako ne vam jih vrnem, brez vsakih stroškov od moje strani.

Ime ....Starost ....

Pošta ....

Ulica in štev.......................

Box No.........R. F. D. ....

Država ....

AKO STE TUDI VI

med onimi rojaki, ki so namenjeni v stari kraj na pomlad, je v Vašo korist, da pišete naši tvrdki za pojasnila in ji poverite vse tozadevne posle. To bo za Vas pomenilo najboljšo postrežbo, zaradi katere je naša tvrdka splošno znana in priporočana! Imejte to na umu!

RAVNO TAKO JE V VAŠO KORIST, ako nam poverite vse posle, ki so v zvezi z dobavo Vaših sorodnikov in prijateljev iz starega kraja. Naša tvrdka Vam bo izdelala potrebne izjave (affidavite), poslala karto, nudila pomoč ob prihodu v New York itd., kakor je to storila že za številne druge rojake, od katerih so se mnogi javno zahvalili za točno postrežbo!

POŠILJANJE DENARJA.

Naša banka ima svoje lastne zveze z pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljatve so dostavljene prejemniku na dom ali zadnjo pošto brez vsakega odbitka. Naše cene so vedno med najnižjimi.

Vse pošiljatve se nakažejo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

Denar pošiljamo ali po pošti, ali potom brzojavnega pisma, ali pa direktnem brzojavu.

Mi pošiljamo dolarje v Jugoslavijo in druge dežele po pošti in brzojavno.

Za obilna naročila se Vam priporoča

SLOVENSKA BANKA

ZAKRAJSEK & CESARK

70 — 9th Ave., New York, N. Y.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) $5.00 na leto. $2.50 za pol leta in $1.25 za tri mesece; Chicago $6.50 na leto, $3.25 za pol leta, $1.65 za tri mesece, in za inozemstvo $6.00.

Naslov za vse, kar ima stik z listom:
"PROSVETA"
2657-59 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"
Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Owned by the Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada $5 per year; Chicago $6.50, and foreign countries $6.00 per year.

"MEMBER of The FEDERATED PRESS"

31

Datum v oklepaju n. pr. (Jan. 31-24) poleg vašega imena na naslovu pomeni da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

IN SVET NAPREDUJE . . .

V Clevelandu je bila pred dvajset leti že precej velika slovenska naselbina. Bila ni samo precejšnja, ampak bila je že takrat največja slovenska naselbina v Ameriki. Ampak če bi bil takrat kdo omenil ali priporočal, da naj Slovenci zgrade v Clevelandu svoj dom, ki bi služil kulturnim namenom, bi se mu ogromna večina smejala. Pred dvajset leti ob tem času je pričela agitacija za ustanovitev slovenskega društva "Naprej", štev. 5 Slovenske narodne podporne jednote. Bili sta tudi že ustanovljeni samostojni društvi "Slovenija" in "Sokol". Ampak vsa tri društva so imela trd boj za obstanek, ker niso člani hodili po nasvete v farovž, kako se naj vodijo društveni posli. Zgodovina pripoveduje, da sta imela posebno trde čase društvi "Naprej" in "Sokol", ker sta bili po številu članstva precej manjši od "Slovenije". V tistih časih je človek nekaj štel, ako je pridno zahajal v cerkev ali če je hodil se posvetovat v farovž z župnikom o javnih zadevah. Po ovinkih je prišel tedaj iz farovža celo migljej, da naj gospodinje članom "Napreja" odpovejo hrano in stanovanje, ker so to nevarni brezverski in prekucijski elementi, ki se shajajo v tem društvu. Taki migljeji iz farovža so imeli trenotne uspehe, trajnih pa niso mogli doseči, ker so v protislovju z naravnim zakonom razvoja.

Društva, ki se niso postavila pod pokroviteljstvo farovža, so prebila led in slovensko ljudstvo v Clevelandu se je pričelo zanimati za društva, pred katerimi so ga svarili v farovžu. Prišle so nove trume slovenskih naseljenikov. Med temi naseljeniki je bilo vedno več oseb, ki so se že v starem kraju otresle vpliva iz farovža, kadar je ta vpliv hotel poseči v njih privatne zadeve, ki niso bile v stiku z vero. Društva, ki so bila samosvoja in si niso dala diktirati iz farovža, kaj smejo storiti in kaj morajo opustiti, so se množila, pa tudi med članstvom že preje ustanovljenih društev se je pričela vedno bolj utrjevati misel, da imajo pravico o društvenih zadevah odločati le člani in ne ljudje, ki se društvu vsiljujejo za nekakšne duševne jerobe.

Ko je bil led prebit na podpornem društvenem polju, so bili tukaj predpogoji, da se ustanove in pomnože tudi politična, gospodarska in kulturna društva. In ko so se tudi ta društva razvila, so pijonirji tega gibanja občutili, da jim nekaj manjka, kar naj služi vsem. Kaj? Slovenski narodni dom!

Misel se je prvo pojavila plaho v srcu nekaterih. Nato je bila izgovorjena in je pričela učinkovati med slovenskim ljudstvom. V začetku ni našla mnogo odmeva. Treba je bilo trdega agitatoričnega dela, da se razširi in postane predmet razgovora, dokler se ne uresniči. In šli so na agitatorično delo tisti, ki neomajno verjamejo, da svet napreduje in ne nazaduje. Koliko jih bilo? Kdo ve? Ako bi zapisali sto imen, bi drugim sto napravili krivico, katerih imena nismo zapisali. Fakt je bil ta, da se je med Slovenci v Clevelandu našla skupina, ki se je odločila, da ne odneha od začrtanega dela, dokler ga ne izvrši. Marsikdo izmed teh, ki so šli pogumno na delo, o katerem so nekateri sodili, da se ne izvrši nikdar, že spi v grobu in ne bo navzoč v soboto dne 1. marca t. l. pri slavnostni otvoritvi Slovenskega narodnega doma. Videl ne bo, da je njegovo delo pripomoglo k uspehu, ki je najjasneji dokaz, da železna volja in delo zmoreta vse, kar si ljudje postavijo za svoj cilj. Ampak veliko teh pijonirjev bo med ljudstvom, ki prihiti v soboto praznovat slavnostno otvoritev svojega kulturnega središča. Prepričali se bodo, da njih delo in trud nista bila zastonj in da v človeški družbi ravnotako učinkuje zakon razvoja kot v prosti naravi.

Tem pijonirjem in slovenskemu ljudstvu v Clevelandu, ki je podpiralo te začetnike, veljajo naši pozdravi. Stojte tako neomajno in delajte tako sporazumno pri vsaki stvari, ki koristi gospodarsko in kulturno slovenskemu ljudstvu, in postavili si bodete najlepši pomnik, ki bo govoril potomcem, da so bili njih dedje, očetje in matere na delu za boljšo in svitlejšo bodočnost slovenskega ljudstva, za boljšo bodočnost vsega človeštva Vaše delo bo pričalo, da ste bili stavbeniki in graditelji in ne razruševalci. Zidali in gradili ste in ne podirali. Gradili ste, da vaši potomci zopet grade, da se uresniči tisočletna želja človeštva po enakopravnosti, bratstvu in svobodi.

Pozdravljeni! Vsako delo v bodočnosti za slovensko ljudstvo in človeštvo vobče, pa naj ima tak uspeh, kot ga je imelo delo za Slovenski narodni dom!

Katoliški kapitalisti in katoliški delavci.

(Izerpek iz Upton Sinclairjeve knjige "The Goslings.")

Delovanje rimske katoliške hierarhije vidimo v mnogih ameriških mestih. Rimska cerkev ima v Ameriki tudi sistem svojih župnijskih šol, ki konkurira z javnimi šolami, zato je potrebno pogledati v ta sistem saj na splošno. Mnogi katoličani bodo čitali mojo knjigo in mi pisali pisma. Da jim prihranim čas in sebi odgovore ,rečem že na tem mestu, da vem, da je v Združenih državah mnogo dobrih in poštenih katoliških delavcev in mnogo dobrih in poštenih katoliških učiteljev v javnih šolah. Moj boj je le z rimsko hierarhijo, katera drži usodo miljonov v svojih rokah in jo prodaja izkoriščevalcem sveta. To je knjiga o ekonomiji in moj apel na katoliške delavce je, da odpro oči in spoznajo razredni boj ter vidijo, kako so zavajani in oropani v moderni kapitalistični družbi.

Ta razredni boj je v katoliški cerkvi ravno tako kot v drugih organizacijah. V Ameriki so katoliški kapitalisti, trustovski magnatje in izkoriščevalci delavcev, ki dajejo denar za katoliške učne zavode kakor so protestantovski in židovski kapitalisti, ki dajejo denar spet za zavode svoje vere, potem pa kontrolirajo te zavode v interesu "open shopa" in splošne reakcije.

Včasi sem mislil, da so katoliške šole v Ameriki izven kapitalističnega vpliva, ko pa sem se dodobra poučil o stvari, sem se moral nasmejati, ko sem odkril, da katoliška šola docela posnema protestantovsko šolo. Naprimer tukaj je James A. Farrell, predsednik jeklarskega trusta. Mož je dobil vso svojo izobrazbo v navadni ljudski šoli, toda katoliška univerza v Georgetownu mu je dala leta 1922. častni naslov!

Tukaj je Francis P. Garvan, bogati korporacijski odvetnik, ki je med vojno pomagal Palmerju opleniti brezmočne Nemce. Garvan je dajal z obema rokama denar za katoliške šole in učališča (colleges), nakar je dobil častni naslov od Fordham univerze in postal je zaupnik katoliške univerze v Ameriki. Garvan je velik nasprotnik delavskih unij in agitira za odprto delavnico v katoliškem svetu ter strastno pobija fathra Ryana, ki simpatisira z delavci.

Tukaj je Conde B. Pallen, graduiranec georgetownske univerze, bogat katoliški propagandist, urednik "Catholic Encyclopedije" in glava odbora za "proučavanje revolucionarnega gibanja" National Civic Federacije. Pallen je eden izmed "Helen Ghouls", kar dokazuje, da je prepad med katoličani in protestanti premosten v svetu Velikega businessa. Moje veliko upanje je, da se premosti tudi prepad med delavci in da protestantovski in katoliški mezdni sužnji se ne bodo več dali razdvajati in izkoriščati od svojih gospodarjev.

Pred šest ali sedemsto leti je imela katoliška cerkev svojo zlato dobo; takrat je še bila do gotove meje proletarsko gibanje. Danes je še dosti katolikov, ki sanjajo o povratku te zlate dobe in vidijo v modernem gibanju delavskih unij nekake srednjeveške bratovščine. Ti možje se krepko borijo v katoliški cerkvi. Na svojo stran so dobili skupino škofov, ki podpirajo National Catholic Welfare Council, in dosegli so, da je cerkev objavila zelo povoljen manifest o socialnih problemih. Kakor se lahko še spominjate, smo imeli med vojno precej navdušenosti za razne reforme in mnogi katoliški idealisti so z nami vred sanjali ta sen.

Vojna je končana in potreba za obljube delavcem je minila. Prišla je reakcija, ki je udarila tudi po katoliških radikalcih. Zdaj ni več toliko govorjenja o rekonstrukciji.

John D. Ryan, predsednik Anaconda Copper kompanije in vodilni katoliški kapitalist, je izstopil iz odbora Catholic University of America in Nicholas F. Brady, katoliški železniški magnat, je izjavil, da katoliška univerza ne bo več dobila denarne podpore, dokler na univerzi uči rev. John A. Ryan, katoliški radikalec. Znani Luskov odbor v New Yorku je označil učenje Johna A. Ryana za kvarno in protidelavski intriganti v katoliški cerkvi so se obrnili na papeževega delegata v Washingtonu, da naj papež stopi na prste radikalcem. Katoliški škofje so se nenkrat ohladili in denar, ki je bil namenjen za "socialno rekonstrukcijo," je izginil. Koncem konca je Conde B. Pallen odpotoval v Rim in — papež je ukazal razpustiti "National Catholic Welfare Council".

Katoliški liberalci so se postavili v bran in imeli so dobre argumente na svoji strani. Več ko eno generacijo je cerkev gledala z veliko nejevoljo, kako se katoliški delavci umikajo njeni avtoriteti in se sprijemajo socializma. In kako naj katoliška mašina pritegne delavce na svojo stran, če ne pokaže, da se tudi ona zanima za stvar socialne pravičnosti? Kako naj cerkev pridobi Ameriško delavsko federacijo, če pa se prodaja z dušo in telesom kapitalizmu? Katoliški duhoven v Cincinnatiju, Peter Dietz po imenu, je ustanovil liberalno organizacijo "Ameriško akademijo kristjanske demokracije". Ko se je tam vršila konvencija Ameriške delavske federacije, je Dietz aranžiral z nekaterimi voditelji federacije, ki so katoliki, da je on molil ob otvoritvi konvencije. In za ta čin ga je njegov škof suspendiral! Odborniki A. F. of L. so nato poslali protest škofu. Ako se taki protesti prezirajo, kako more cerkev upati, da obdrži na svoji strani organizirane katoliške delavce?

Voditelji "National Catholic Welfare Councila" so apelirali na papeža, naj se premislil in prekliče svoj sklep o razpustitvi. Ameriške katolike bo vsekakor zanimalo, če izvedo imena sodnikov, ki rešujejo njihova delavska vprašanja. To so kardinal Gasparri, Merry del Val, Bisleti, Sbaretti, Van Rossum in Pompili: štirje Italijani, en Španec in en Holandec! V rimski kuriji ni Američanov in ameriški katoliki so izključeni od vsakega deleža kontrole v svoji cerkvi. To se meni zdi tako važno, da bi morali Američani v splošnem biti nekoliko posorni na to in ameriški katoliki morajo biti vsekakor v zadregi.

Najaktivnejša agentura katoliške propagande v Ameriki so "Knights of Columbus" (Kolumbovi vitezi). Ta organizacija si je zadnje čase nadela nalogo, revidirati naše šole in šolske knjige. "Vitez" McSweeney je izjavil, da polovica knjig o zgodovini v ljudskih šolah mora biti uničenih. Zanimivo je to, da razredni boj v tej organizaciji je ravno tako velik kakor v "National Education Association". Mnogi katoličani protestirajo proti zlorabi njihove cerkve po političnih hlapcih Velikega Businessa. Ko je distriktni pravdnik Pelletier, eden višjih odbornikov K. C., bil pod obtožbo, da prodaja justico bogatim kriminalcem, so mnoge podružnice "Vitezov" zahtevale, da mora odstopiti. Pelletier se je izgovarjal, da ga tožijo zato, ker je katoličan. Vsi katoliški korumpiranci imajo ta izgovor. Ali v tem slučaju ni pomagal. Pelletier je moral resignirati kot odbornik "Kolumbovih vitezov".

Borba med znanjem in praznoverjem.

Po Arthur M. Lewisu za "Prosveto" priredil Evonko Novak.

(Sedemnajsto nadaljevanje.)

In vse je kazalo, da se Bruno še vedno ni zavedal, v kakšni nevarnosti je, zakaj, čedalje bolj se je tičal nastavljeni pasti. Zapustil je svoje stanovanje, odkoder bi še lahko neopažen pobegnil iz dežele, ter šel stanovat v Mocenigovo hišo. Ciotto ga je seznanil z Andrejem Morosinijem, ki je bil izobražen in liberalen plemenitaš. V njegovi hiši so se shajali mnogi učeni in izobraženi Benečanje. Pričevaje pred inkvizicijo je Morosini dejal: "Več gospodov se shaja tamkaj. Tudi več prelatov je med njimi. Tam se zabavajo ter razpravljajo o literaturi, predvsem pa o filozofiji. Tjakaj je večkrat prihajal Bruno ter se razgovarjal o mnogih rečeh. Ali nikoli pa ni bilo opaziti, da bi bil proti veri. In kolikor se to mene tiče, sem ga jaz vedno imel za katoličana. Kajti če bi imel le količkaj sumnje, da je kaj drugega, bi mu ne dovolil prestopiti praga svoje hiše." McIntyre pravi, da ni izraženo v zadnjem stavku pravo Morosinijevo mišljenje. Ali kaže pa, da je vedel, kako nevarno je bilo, če se je kdo zameril sveti inkviziciji. Ti sestanki so očividno premotili Bruna v misli, da sme človek svobodno povedati svoje mišljenje v beneški republiki, ki je bila zares liberalna in mogočna in se je z vso vnemo potegovala za pravice svojih državljanov, kadar jih jim je hotel kratiti Rim. Vrhtega je Bruno prezrl važno dejstvo, da ni bil Benečan, nego laški podanik. Vedno se je še vdajal sanjam, da se poravna in pobota s cerkvijo, kar bi mu omogočilo mirno bivanje v Rimu, kjer bi rad prebil zadnje dni svojega življenja kot predavatelj in učenjak. O tej zadevi se je razgovarjal z raznimi beneškimi duhovni, posebno pa z očetom Domenikom, ki ga je imel rad in ki je ugodno pričal zanj na obravnavi pred sv. inkvizicijo. Tudi Mocenigo mu je obljubil, da bo posredoval v tej zadevi.

Naposled pa je vendar Bruno opazil, kako se zbirajo nad njegovo glavo temni oblaki. In jel je snovati in kovati načrt za beg. Pa je bilo že prepozno. Pod pretvezo, češ, da bi šel rad v Frankfurt, kjer da bo dal nekaj knjig v tisk, se je šel poslavljat od Mocenigа. Ali naredil je s tem veliko napako, čeprav bi tudi najbrž sicer ne mogel pobegniti. Tisto noč, ko je hotel zbežati, ga je Mocenigo s pomočjo petih ali šestih čolnarjev zagrabil ter zaprl v neko podstrešje. Potem je bil izročen sv. inkviziciji. Opis tega jetnika je bil takšenle: "Človek navadne postave, s kostanjevo rjavo brado, po starosti in vnanjosti pri štiridesetih."

Na zahtevo velikega inkvizitorja je Mocenigo očrnil Bruna ter ga obtožil, češ, da bi po Brunovem mnenju ne smeli biti menihi tako bogati v Benetkah; taki bi morali biti, kakor so na Francoskem, kjer vživajo plemenitniki samostanske dohodke, a menihi pa srebajo in žive ob kropu, kakor je to primerno za takšne "osle". Skoro istočasno je knjigar Bertano povedal, kar je slišal praviti prednika karmelitskega samostana v Franfurtu o Brunu. Tisti menih je dejal knjigarju, da je skoro ves svoj čas posvetil pisanju, sanjal o novih mislih in rečeh in da je bil sploh zelo učen človek. Ali ni pa imel prav nobene vere. Na tistih zaslišanjih je Bruno poročal o svojih potovanjih, ki sem jih opisal v nekolikih prejšnjih odstavkih.

Jetnik je podal pred svojimi sodniki izjavo vere. Le en sam odstavek zadostuje, da lahko vidimo, kako zelo se je razlikovala od tedanjega naivnega praznoverja: "Jaz verujem v neskončno vsemirje, ki je posledica neskončne božanske mogočnosti. To pa verujem zato, ker se mi zdi, da bi bilo nevredno božanske dobrotnosti in moči ustvariti končen svet, če je lahko ustvarila neskončnega. Izjavljam nadalje, da je nebroj posebnih svetov, podobnih naši zemlji; s Pitagoro jo smatram za zvezdo, ki ji je podoben mesec, ki so ji podobni planetje in druge zvezde, oboji brezkončni. In vsa ta telesa so svetovi, brez števila in tvoreč neskončnost v neskončnem prostoru." To izvrstno pojmovanje vesoljnostne neizmernosti se ni zdelo čudno samo ljudem njegovega časa, nego je bilo strašno bogokletno duhovniškim učencem. V popolnem protislovju je bilo z duhovniško domnevo, češ, da je bila zemlja tako neznansko važna, da je stvarnik umrl za odrešenje njenih prebivalcev.

Naslednji razvoj v tej drami je bila borba za izročitev zaprtega Bruna v Rim. Tamkaj je "sveta kongregacija najvišjega tribunala sv. urada" z vso nestrpnostjo čakala na priliko, da bi se znesla nad nesrečnim prerokom in glasnikom moderne misli. Bil je vložen priziv pri dožu in senatorjih, in veliki inkvizitor je odločno zahteval, naj vendar država ukrene nekaj v tej zadevi. Obvestil je senatorje, da je ladja že pripravljena. Senat pa mu je odgovoril: "Zadeva je pereča in vredna vseza vpoštevanja. Ali ker so drugi državni posli zelo važni in težki, nismo mogli priti v Brunovi stvari do končnega zaključka. Zato naj njegova prevzvišenost zasedaj odrine z ladjo brez Bruna."

Tri dni pred Božičem je stopil sam papeški nuncij pred senat ter se tu sklicoval na to, da je Bruno Napolitanec, ne pa podanik beneške republike. Dne 7. januarja je zahteval Brunovo izročitev inova prokurator Contarini rekoč: "Njegove napake glede na odpadništvo in razkolništvo so tako strašne, da zatemne njegovo znanje in učenost."

Tedanji politični položaj je bil usoden za Bruna. Papež je imel silen vpliv po celem svetu, in tako se je zgodilo, da je beneški senat sklenil tole: "Da bo ustrežено papežu, naj bo imenovani Giordano Bruno poslan sodnemu dvoru sv. inkvizicije v Rim. Monsignor nuncij naj določi, kakšna straža naj ga spremi in kako bodi odveden odtukaj. Nuncij naj bo obveščen o tem, in naš veleposlanik v Rimu naj bo tudi natanko poučen o tej zadevi, da jo more predložiti njegovi Svetosti. To bodi v dokaz, da je naša republika pripravljena ustreči papežu v vsakem oziru."

Nesrečni Bruno je prestopil prag rimske ječe sv. inkvizicije dne 27. februarja 1593, in v tistem hipu je bila njegova usoda zapečatena.

(Pride še prihodnjo sredo.)

Meteoriti.

Vprašanja in odgovori.

Koliko članov bi S. N. P. J. šele štela, če bi prišla v roke frančiškanskih Kovertic?

Toliko kolikor je slovenskih patrov v Ameriki.

• • •

Koliko bolnikov je bilo ozdravljenih v Lurdu?

Toliko kolikor je prišlo zdravih tja.

• • •

Kdo je iznašel podvezo za moške nogavice?

Sv. Avguštin.

• • •

Ali je res, da hočejo socialisti odpraviti družine?

Yes, sir. Finančne družine a la Sinclair, Fall & Denby.

• • •

Ali je res Italija priznala rusko vlado?

No, sir. Priznala je le potrebo po ruskem žitu.

• • •

Ali je John L. Lewis kdaj delal v rudniku?

Ne vem. Vem pa, da dela v zlatem rudniku, odkar je predsednik rudarjev.

• • •

V katerem kraju Amerike je bilo najslabše vreme zadnja dva meseca?

V Washingtonu.

• • •

Koliko so socialisti dobili za Trst?

Toliko kolikor so do danes položili v Kazimirjevo kovertico.

• • •

Kdo je iznašel telefon?

Sv. Avguštin.

• • •

Kje bo njihov največji "veliki dan"?

Na mirodvoru.

Kdo je zmagal pri zadnjih glavnih volitvah v Ameriki?

Teapot Dome.

• • •

Zakaj so Irci sklenili mir?

Zato ker nimajo denarja za smodnik.

• • •

Ali je res, da hočejo socialisti zatreti vero?

Res — vero v kapitalizem.

• • •

Kaj je department za notranje zadeve?

To je soba, v kateri pomivajo oljne lonce.

• • •

Kdo je iznašel kovertice?

Sv. Avguštin.

• • •

Kje so vice?

Zaenkrat v besmentu cerkvice sv. Štefana.

• • •

Kateri avtomobil je najbolj poceni?

Tisti, ki je kupljen za skolektani denar faranov.

• • •

Kaj bo rezultat prepira radi Tutankamenovega groba?

Tutakamen se obrne v svoji rakvi.

• • •

Zakaj ni Radić prečital ratifikacije reškega kupnega pisma?

Ker se je zbal zamere prijatelja Mussolinija.

• • •

Ali pojde ameriška zastava na severni tečaj?

Ne. Tam ni olja.

• • •

Koliko političnih strank je v stari domovini?

V prestopnem letu je ena več kot v navadnem.

• • •

Kaj mislite o katoliških shodih, s katerimi strašijo po Izraelu?

Nič. Se ne zanimamo za baseball.

K. T. B.

Nadškof prepovedal hlače ženskam.

St. Boniface, Man. — Tukajšnji katoliški nadškof Belleau je prepovedal ženam in dekletom nositi hlače pri zimskih sportnih igrah.

"Prosveta" prinaša zanimive vesti vsak dan. Ali ste naročeni na dnevnik "Prosveta"?

VNA GOVORNICA.

asovi članov S. N. P. J. in čitateljev Prosvete.

Girard, Ohio. — Na redni me- i seji dne 3. februarja je bilo t zaključeno, naj se člane ne- liko opozori glede udeleže- ja mesečnih sej. Društvo šte- 119 članov in članic, na sejo jih pride komaj toliko, da se re vršiti seja. Ne vem, kaj je rok, da se člani tako malo zani- jo, saj bi se lahko enkrat na ce vsi skupaj sešli in se brat- pogovorili o razmerah, ki se jo društva. Večkrat se sliši reč, da bi vsak član, kateri se udeleži seje enkrat v treh me- h, plačal 50c v društveno bla- no. Bratje, s silo ne bo šlo. V ajno ni treba denarja, kate- bi pridobili s silo, pač pa bo- o kot eden vsi in eden kot vsi. ar bo treba blagajni pomoči, mo pa vsi skupaj z veseljem pirali in na ta način bo veli- večji uspeh.

pam torej, da se na seji dne marca snidemo v največjem vilu, ker imamo rešiti več važ- točk, katere vas bodo gotovo imale.

oročati hočem tudi, da se bol- i odbor pritožuje glede obna- ju nekaterih članov napram kovalcem bolnikov. Bratje, mislite dobro, da to nikakor ne . Treba je, da se na seji pogo- jamo radi vprašanja: Zakaj obiskal bolnega brata? Eden de tak vzrok, drugi zopet dru- nega. Zakaj bi se pa ne rav- kakor bratje. V slučaju bo- i pozabite na zasebnosti, ker u tega še sami sebi delate ne- jetnosti. Če se ne bo ravnalo , bo kak bolnik prizadet s , da ne bo dobil podpore, po- si pa bomo krivico pripisali i z našo trmoglavostjo.

Bratje, vedno čitamo Prosveto, nam poroča, kako napreduje N. P. J. bodisi v članstvu ali enarju. Tudi mi z našim dru- om "Ljubljana" smo kos S. P. J. In če smo kos S. N. P. J., bodimo njen kos brez sramo- Spremenimo naše slabe ideje obre, kajti kadar je naš na- n izkoriščati brata ali maščo- i se nad njim, delamo škodo na i.

Vsi skupaj delujmo v korist štva in naše slavne S. N. P. — Frank Lozier ml., tajnik štva št. 49.

an Francisco, Cal. — Ni moja ada, da se pričkam in kritizi- tukajšnje dopisnike, toda žal em slučaju sem primoran od- oriti, oz. povedati "poročeval- "Amerikanskega Slovenca", je nekaj njenih besed neresni- h in zelo nepotrebnih, zlasti o- , ki se tičejo mene kot pred- nika izobraževalnega in dra- tičnega kluba "Slovenia". Po- evalka piše, da sem njo in nje- sovrstnico (ne sovrstnice, ka- poroča, ker tretja ni še bila nica kluba) 'oddonkal' od klu- oz. spodil. Kaj takega pa jaz morem storiti, četudi me ona iva "presvetli predsednik". , da sem jaz rekel, da ni v eni slovenski naselbini meša- a zbora. To je laž, kajti jaz rekel le, kakor še danes re- , da v San Franciscu z meša- zborom ni nič prida in ga tu- aj zdaj ne bo.

"Poročevalka" se gotovo še minja, ko je bila v pevskem ru, koliko moških je vedno ilo k vajam. Jako malo, kaj Toda zdaj, ko so sami moški, vse drugače. Če ne drugo, je j polnoštevilna udeležba pri ah in napredujemo tudi dobro. j tega ni bilo. "Poročevalka" piše, "ker si tako kunšten, za- nisi mogel ustanoviti pevske- zbora brez žensk?" Ne, jaz ga m ustanavljal sam, pač pa ga stanovilo članstvo samo na ni seji. Ampak ona ni bila čla- , zato si naj ne šteje te časti. nekaj časa pozneje, ko je r imel že svoje vaje, so bile ke povabljene.

mpak še to omenim cenjeni očevalki, da ona nevedoma več risti klubu kot pa škoduje. Od- tako gladko teče jezik, števi- lanstva pri klubu vedno raste, e bo klo tako naprej, v par eih se bo število članstva po- jilo. — Le dobro se drži, mo- a slučajno dobiš nagrado. Sa- to te še prosim, da pometeš pred svojim pragom, potem eš šele pred mojega. In ka- boš drugič kaj poročevala v ensko katoliškem listu, ki je rotestantovskih in židovskih ah, vzemi si krinko doli, ker anji rojaki te itak poznajo. nthony Kastelic.

Coverdale, Pa. — Po navadi skoraj vsak dopisovalec prične o delavskih razmerah, kar pa jaz opustim. Opisati hočem samo shod delavske stranke, ki se je vršil 9. februarja v Libraryju, Pa., na katerem je govoril mr. Novak. Dopisovalec iz Finleyvilla piše v Prosveti z dne 16. t. m. da je mr. Novak hotel napraviti razdor, kar pa ni resnica. On je samo tolmačil, da komunisti niso takšne zverine, kot jih slikajo kapitalisti ter njihovo časopisje, dalje o Karlu Marksu in Fr. Engelsu ter o pariški komuni, kjer je bilo pomorjenih toliko delavcev, žena in otrok. Govoril je temeljito in stvarno. Nek rojak mu je sicer večkrat segal v besedo med govorom ter s tem hotel motiti govornika, kar pa ni dostojno. Po končanem govoru so mu stavili nekatera vprašanja, kar je pojasnil povoljno. Tedaj je nastal tudi govor o socialistični stranki. On ni kritiziral stranke, pač pa nekatere njene voditelje, posebno v Evropi. Nazadnje je še rekel, da dokler delavci ne bodo pometli z izdajalskimi voditelji, toliko časa, ni treba misliti na zmago nad kapitalisti.

Dopisnik omenja tudi, da je govornik prišel iz druge države. Saj je bil ravno nekaj dni prej tudi socialistični govornik iz Chicaga tu, ki je tudi prišel iz druge države. Lansko leto je tudi francoski socialistični voditelj Longuet obdržal shode po Ameriki, pa ni nihče kritiziral. Mislim, da dopisovalec sploh ni bil na shodu ter je slišal samo od drugih nekaj 'zvoniti', zatorej ne ve podrobnosti govora. Rečem samo toliko, da je mr. Novak izvrsten govornik. Toliko pojasnila o tem.

Društvo "Prvi maj", št. 427 S. N. P. J. je po svoji redni mesečni seji razmotrivalo o nameravani postavi, katera je predložena v Washingtonu, ki določa registracijo vseh tujezemskih delavcev, slikanje in odtise prstov. Sprejelo je sledečo rezolucijo:

Glavni odbor Slovenske narodne podporne jednote naj v imenu članstva blagovoli ostro protestirati na pristojno mesto proti nameravani postavi, kar mislimo, da bo imelo več uspeha kakor če bi protestirali posamezniki. Še druga društva naj blagovolijo poslati tozadevni apel na glavni odbor, kajti ako bo tozadevni zakon sprejet, bo še tisto malo svobode, ki jo imajo delavci, šlo rakom žvižgat. — **Vid Vodišek.**

(Opomba uredništva: V tej stvari so bili podvzeti koraki z drugimi organizacijami in storilo se bo, kar se more napraviti, da se doseže uspeh. Vršile so se konference in stvar je v teku.)

Coraopolis, Pa. — Rojak, ki je pred kratkim časom prišel iz stare domovine, mi je povedal, da so je italijanska vlada zavzela po okupiranih krajih in menda po vsej Italiji, da nadomesti zvonove, ki so bili v vojnem času preliti v topove. Po nekaterih krajih, da je deloma že izvršila svojo obljubo. Res dobra ideja, ali veliko bolje bi bilo in pametnejše, postaviti nazaj domove onim prebivalcem, katerim so bili uničeni med vojno na frontah. To naj bi storili brezplačno za obubožano ljudstvo. Bilo je res nekaj slišati, da se je ustanovila banka, s pomočjo katere bodo prebivalci po razrušenih krajih po vojni lahko dobili posojila za postavljenje novih domov po vseh prizadetih krajih, ampak proti gotovim obrestim.

Gotovo ni pravilno, da bi vlada tako prezirala siromake, da bi si moral vsak na svojo kožo iznova graditi dom. Prebivalci po celi dotični deželi bi morali reči: K vragu z vsemi zvonovi, domove najprej uredite onim, ki jim jih je zrušila vojna! — Saj tudi prvi kristjani niso poznali zvonov, pa so vendar dosegli rekord v krščanstvu, da so postali svetniki, kar se v zadnjih stoletjih pri vseh zvonovih in modernih cerkvah še ni pripetilo. Še nobeden naših svetohlincev ni postal svetnik niti še ni nihče nominiran za svetniškega kandidata. Tudi v bodoče nimamo na to upanja, razun če bo naš Kazimir, a možno je, da tudi njemu vse spodleti in nam splavajo po vodi slednji upi, da bi imeli svoje svetnike. Johanca iz Vodic ga je sicer še precej spretno markirala, ali kaj pomaga, če ta presneta brezverska policija prišla na sled. E, da bi se bila Johanca zmislila kaj takega v 16. stoletju, garantiram, da bi bile postavljene razne cerkve po vsem svetu, posvečene njenemu imenu. Bržkone bi 'bitala' še mamko božjo. In če bi se bil rodil Kazimir v srednjem veku z njegovo zvito butico, bi bil tudi več kot marsikak svetnik. Toda časi se spreminjajo in veda neprestano prodira dalje. Saj bi bili sicer že pustili, ker ne bo vse skupaj nič, a kšeft tako pelja in zahteva, ker izkoriščevalci imajo prav tak program kakor sem čital v knjigi "Zajedalci", ki jo je spisal brat I. Molek. To je res zanimiva knjiga in podučna tudi, a kaj hočemo: bedak ostane bedak, modrim buticam pa je princip, da oderejo bedaka, ker če bi ga ne eden, bi ga drugi.

To velja zlasti za naše kutarje, ki delijo ob nedeljah zjutraj kovertice, popoldne pa pobirajo iz njih drobiž. Kar jim posebno nagaja, so profesorji, ki so prišli v javnost razlagat, kako so nastali prvi ljudje in da so pradedje ljudi živeli že pred miljoni let, ki so pa bili še kosmatinci in so se še plazili po drevju. Iz moderne vede se jasno razvidi, da prvi človek ni bil narejen iz ilovice, njegova žena pa iz moževega rebra, kakor nam zabijajo v glavo kutarji.

V stari domovini nas je bilo lahko uveriti o takih budalostih, ker smo videli vedno samo eno pleme ljudi in so bili še ti skoro sami Kranjci. Po svetu pa se vidi vrstne ljudi, posebno tu v Ameriki. Adam in Eva bi naj bila po svoji polti prednika sedanjih belokožcev. Kdo pa je potemtakem ustvaril Kitajce, zamorce, Indijance, Malajce in razna druga plemena. Ne pustimo se dalje farbati s takimi bajkami, ker oni, ki učijo, sami vanje ne verujejo, temveč to pridigajo samo radi dobička. — **Michael Lenarčič.**

Lorain, Ohio. — Kako hitro bežę dnevi pred nami! Časi se kar skokoma spreminjajo. Še par dni nam preostaja, da se smemo poljubno zabavati, potem pa se moramo kot veliki grešniki obleči raševino, ter se postiti nič manj kot štirideset dni in ravno toliko noči, če hočemo zadostiti našim pregreham. Res čudno je to življenje na svetu. Vsak čas ali doba ima svoje dobre kakor tudi slabe strani. Sv. Kurenta smo pač še v starem kraju najbolj častili, ter mu v ta namen prirejali razne zabave. Kdo pač ni še čul o kameli, katero so znali Ižanci tako spretno 'našuniti' ter jo voditi od vasi do vasi na pustni torek. Oj, to je bilo veselje za mlado in staro! In tako so bile mamice in dekleta radodarne tisti dan s krofi in krajcarji, da ni bila kamela lačna in ne žejna.

In vse te navade so se zanesle celo tu v Ameriko. Nekaj sličnega, se čuje, da se bo priredilo letos tudi tukaj v Lorainu. No, jaz že danes molim k sv. Pustu, da me pusti dočakati tistega srečnega dne, ko bom zopet videl Jurja in kamelo, ter tistega debelega, ki bo kamelo jezdil. O boy! Pa ne samo jaz, ampak vsi Slovenci in Hrvati ter Jugoslovani, ne pozabite priti na to maškaradno veselico, katero priredi Lorainska slovenska godba dne 1. marca 1924 v Slovenskem narodnem domu ob sedmih zvečer.

Razdelile se bodo tudi tri nagrade v zlatu in sicer:

Prva najlepša maska prejme cekin za $5.00, druga najlepša maska prejme cekin za $2.50, najboljša komična maska prejme cekin za $2.50.

Kdor hoče torej poleg dobre zabave prejeti kako darilo, naj se ne pozabi maskirati lepo ali grdo, darilo je gotovo. Starši, kateri pa imate svoje otroke pri tej godbi, morate biti pa tudi ponosni. Pregovor pravi: več kot človek zna, več velja. Vsi tukajšni trgovci so pa tudi prošeni na tem mestu, naj pomagajo po svojih močeh mladim umetnikom; rožo je treba zalivati, da ne usahne.

Še enkrat torej: ne pozabite nas posetiti na ta dan. To bo pač zadnja veselica v tej sezoni. Za obilno udeležbo se občinstvu že naprej zahvaljujemo. Za domače poskočnice, fino postrežbo, prave kranjske klobase s hrenom, in drugo bode tudi vse preskrbljeno.

Vstopnina samo 50 centov — **Odbor L. S. godbe.**

Popravek. — V dopisu iz Philippi, W. Va., št. 42 se je urinila pomota. Pokojni Frank Nagode je bil star 36 let, pa ne 26, kakor je v dopisu. — Ured.

Ali veš, zakaj se tvoj deček tako rad potepa z drugimi dečki in uganja razne "porednosti"? Odgovor na to in mnoge uganke v obnašanju otrok najdeš v knjigi "Zakon biogenetije", katero dobiš pri Književni matici SNPJ.

Poročila iz Jugoslavije.

Od našega stalnega poročevalca.

8. februarja, 1924. — Gospodarska konferenca v Zagrebu. — Reški sporazum pred skupščino. — Žalna manifestacija povodom smrti Wilsona. — Redukcija ministrstev za šume in rude. — Odgoditev invalidskega zakona. — Zborovanje vinogradnikov. — Državno veleposestvo v Belju. — Porast dinarja. — Razno.

Koncem pretečenega meseca so sklicali naši pridobitni krogi v Zagrebu gospodarsko konferenco, na kateri so sklenili, da se osnuje čimpreje gospodarski svet, ki naj bi bil nekak parlament za gospodarska vprašanja, kateri doloval nato, da narodna skupščina ne sprejme takih zakonov, ki bi bili našemu gospodarstvu škodljivi. S tem bi bila podana večja garancija, da bo vlada v gospodarskih zadevah bolj upoštevala resničen položaj kot ga sedaj, ker mnogo predlogov sprejme ali zavrže, ne da bi javnost za to vedela. V bodoče bo pa to bolj onemogočeno, ker bo to nekaka kontrola nad raznimi ministerstvi, ki delajo ponajveč tajno, a zanaprej bi se presojalo vse javno. S tem bi bila podana tudi večja odgovornost poklicanih faktorjev, da bodo reševali gospodarska vprašanja bolj pravilno.

Zunanji minister dr. Ninčić je poslal narodni skupščini pismo, s katerim se ji pošilja v ratifikacijo sporazum in konvencijo, ki sta bila sklenjena med našo državo in Italijo, ki vsebuje: 1. sporazum o Reki, 2. dopolnilno konvencijo k porazumu o Reki, ki vsebuje določbe o prometu med svobodnima pasoma obeh pogodbenih držav. V dopolnilni konvenciji so določila o zakupu bazena Thaon di Revel v reškem "velikem pristanišču", ki se za dobo 50 let odstopa naši kraljevini v uporabo. Razen tega pa je Mussolini 27. m. m. poslal naši vladi izjave o razmejitvi na Bankinu, predlog o Rečanih, ki pridejo pod naše državljanstvo in da se zavod sv. Jeronima odstopi katoličanom, ki so naši državljani in o zamenjavi kron slovenskih zadrug v Julijski Benečiji. — Vlada zahteva, naj se predlog za ratifikacijo sporazuma proglasi kot nujen, kar je vladna večina sprejela.

V zadnji seji narodne skupščine je predsednik v slovesnem govoru pozval zbornico, naj se pridruži žalovanju celega sveta tudi ona žalovanju ob smrti enega največjih človekoljubov. Naglašal je, da je bil Wilson tisti, ki je pomagal našemu narodu v težkih časih, da niso klonili najboljši duhovi in omagali v težkem boju za naše osvobojenje. Zato bi bilo odveč, da mu kličemo "Slava" temveč mu moramo klicati "Hvala mu!"

Sekcija odbora za proučevanje zakonskega načrta glede centralne uprave je imela sejo in sklepala o ministrstvih, od katerih se odpravi poštno in ono za šume in rude. Po sklepu naj bi imela naša država sledeča ministrstva: 1. za pravosodje, 2. prosveto, 3. zunanje zadeve, 4. notranje posle, 5. finance, 6. vojno in mornarico, 7. zgradbe, 8. socijalno politiko in narodno zdravstvo, 9. trgovino, industrijo in rudnike, 10. poljedelstvo, 11. promet, pošto in brzojav in 12. za vere.

Invalidski zakon, ki bi imel priti v kratkem v narodno skupščino je zopet za nedogleden čas odgoden ker vlada baje v proračunu nima kritja za te izdatke. Reveži invalidi seveda lahko čakajo!

Na prošlo nedeljo so v Mariboru zborovali vinogradniki, na katerem zborovanju so se zelo mnogo bavili s krizo, katero zelo občutijo vsi naši vinogradniki vsled razmer, ki so nastale v zadnjem času, tako da grozi mnogim celo polom. Kleti naših producentov so polne in še zaloge iz leta 1922 so še nerazprodane. Prizadeti so po največ naši slovenski t. j. mali vinogradniki, katerih obstoj je ogrožen in to največ vsled tega, ker ne moremo izvažati naših pridelkov drugam. Dolžnost vlade je, da kar mogoče pospeši izvoz vina v druge države.

Generalna direkcija državnih posestev je sklenila, da bo dala veleposestvo Belje v Banatu v najem zasebnikom. V najem pa dobi posestvo le tisti, ki dokaže, da ima 50 miljonov dinarjev gotovine. O oddaji bo odločala vlada in parlament.

V zadnjem času je pričel naš dinar precej rasti navzgor. Pričakujemo vsled tega, da bodo šle z njim vred tudi cene saj malo navzdol, kar pri nas ni ravno navada.

Kakor poročajo listi, se priprave za razdelitev države na oblasti nadaljujejo. Na vrsti je Slovenija. Ko bo končana likvidacija pokrajinske uprave v Ljubljani, bosta velika župana iz Ljubljane in iz Maribora poklicana v Beograd, da dobita nadaljna navodila za svoja delokroga.

Uprava tobačnega monopola je sestavila komisijo, ki gre v Turčijo, Grčijo, Italijo in Holandijo, da nakupi 50,000 kg najfinejšega tobaka, katerega bodo potem mešali z našim za izdelavanje specijalnih cigaret.

Socijalistična stranka Jugoslavije je imela 2. februarja svoj XV. strankin zbor v Trbovljah (Bernotova skupina). Zastopanih je bilo 20 delegatov od 19 organizacij. Stranka šteje nad 900 članov. Poročilo zbora prinaša "Naprej" in "Ljudski Glas", ki izhajata v Krškem.

V Beogradu so odkrili zločin iz leta 1918. Ko so podirali neko hišo v predmestju, so našli pod tlemi človeško okostje. Policija je dognala, da je v tem stanovanju stanoval takrat neki Čorič s svojo ljubico, ki pa sta takrat neznano kam izginila. Sedaj pa je dognano, da ga je umorila njegova ljubica in ga skrila pod tlemi, sama pa je pobegnila, o kateri pa sedaj ni nič znano.

V severni Dalmaciji se zadnje tedne pogostoma ponavljajo potresi posebno v okolici Šibenika.

V decembru 1923. se je iz Jugoslavije izselilo predvsem v Ameriko 2240 oseb.

Jugoslavija dobi svojega — kardinala. Mi bomo tako srečni, da dobimo svojega kardinala, za katerega se baje poteguje posebno dr. Korošec. Imenujeti se imeni Jeglič in dr. Bauer, kdo bo zmagal, se ne ve, pač pa se pridno intrigira med "brati v Kristu".

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

Nesreča s smrtnim izidom. Karol Pušnik, voznik delniške pivovarne, je peljal 1. februarja težko naložen voz piva poti Celju. Blizu kopališča "Diana" je zavrl voz in hotel potem sesti nazaj na voz, pri tem pa mu je spodrsnilo in je padel tako nesrečno, da je prišel pod kolo, ki mu je strlo prsni koš. Med potjo v bolnico je vsled težko zadobljene poškodbe umrl.

—Dne 3. febr. ob 3. zjutraj se je v svojem stanovanju ustrelil policijski detektiv Andrej Tratnik v Mariboru. Vzrok samomora je bedni položaj, v katerem se je nahajal Tratnik, ki je moral skrbeti za se in za svojo petčlansko rodbino.

Smrtna kosa. Vrhovni nadzornik poklicnega gasilstva Ivan Kološa je 4. febr. ob tričetrt na 5. popoldne na posledicah operacije nenadoma umrl.

Požar v Bitnjem. Dne 4. febr. je izbruhnil požar pri bitenjski trgovki Cepunovki, ki jo bo morda stal življenje. Trgovka je šla za nekaj časa v vas k svojim sosedam. Ko se je nakramljala, se je vrnila domov, kjer se ji je nudil strašen prizor. Iz sredine strehe je švigal proti nebu rdeč zubelj, ki se je v kratkem razširil na vso slamnato streho. Prestrašena žena je komaj zavpila na pomoč. Takoj nato pa se je zgrudila v nezavest. Na lice mesta so prihiteli ognjegasci iz Žabnice in Stražišča. Napeli so vse sile, da bi rešili vsaj nekaj blaga, denar in dragocenosti. Toda nihče ni vedel, kje hrani denar in poleg tega sta se razpočila sod špirita in petroleja. Delo ognjegascev je bilo torej brezuspešno. K sreči ni bilo vetra, ki bi lahko upepelil celo vas. Cepunovka se dolgo ni vzdramila iz nezavesti in težko je upati, da bo okrevala. Zgubila je vse svoje premoženje. Njen mož se nahaja v Ameriki in je slučajno brez zaslužka. Zaenkrat se še ne ve, kako je požar nastal.

Stavka državnega pravdnika. Na zatožni klopi je sedel te dni v Sarajevu neki delavec, obtožen, da je poneveril 500 dinarjev. Prodal je namreč samokres svojega tovariša, izkupiček pa plačal zdravniku, ki je zdravil njegovo bolno ženo. Dotični zdravnik je bil zaslišan kot priča in državni tajnik je zahteval, naj se dotični znesek vnese v zapisnik. Tega pa ni dopustil senat, kar je državnega pravdnika tako razjarilo, da je zapustil dvorano. Sodni dvor je zahteval njegovega zastopnika, toda vsi so se branili sprejeti zahtevo, češ, da niso za to pooblaščeni. Senat je nato obtoženca oprostil, ker ni bilo kazenskega predloga in ker je obtoženec ravnal v sili.

Dve jagnjeti z eno glavo. Prosvetni minister je dovolil Dušanu Tokiću, da sme pokazati v vseh šolah dve jagnjeti, ki imata samo eno glavo. Višino prostovoljnih prispevkov bo določil voditelj dotičnega šolskega zavoda.

Doživljaj v stanovanju dr. Janžeta Novaka. — Ko se je vračal tajnik državnega sveta, dr. Janže Novak, septembra meseca lanskega leta na svoje beograjsko stanovanje, ni mislil, da bo presenečen. Stopivši v sobo, jo je našel zasedeno po štirih možakarjih. Skušal jim je dokazati, da je stanovanje njegovo, toda zaman. Mesto odgovora ga je začel kavarnar Jevremović psovati. Končno so mu priskočili na pomoč še ostali trije tovariši, ki so začeli dr. Novaka neusmiljeno pretepati. Tepli so ga v sobi in tepli tudi v veži, čeravno se je tam zbralo že precej poznih radovednežev. Zadeva je končala pred sodiščem. Kavarnar je bil obsojen na mesec dni zapora in bo moral poleg tega plačati dr. Novaku vsoto 1700 Din.

Strašna smrt 71 letne starke. — Zadnje dni pretečenega meseca je prišla na sejem v Ogulin 72 letna vdova Marija Brajković iz Oštarije. Po svojih opravkih je šla v gostilno, da bi se nekoliko pogrela in okrepčala. Vsled starosti in mraza je vino zelo hitro učinkovalo, kar je zapazil občinski redar, ki je revico odvedel v zapor. Ponoči se je starka streznila, bila pa je vsa prezeblá. Pobrala je nekaj papirja in zakurila. Nesreča je hotela, da se ji je vnela obleka. Pričela je klicati na pomoč, toda zaman. Umrla je v groznih mukah. Pravijo, da je nekdo izmed stražnikov slišal njeno vpitje, pa se ni oglasil.

Ustrelil se je iz službe odpuščeni državni uradnik Udovički v Belgradu. Verjetno je, da bo takih slučajev še več, če bo vlada metala ljudi na ulico brez vsake vsaj začasne podpore.

Slovenski delavci v Belgiji. — Iz Westfalskega je odšlo nekaj stotin slovenskih delavcev v Belgijo s trebuhom za kruhom. Mnogi se pritožujejo, ker imamo zunaj še vedno konzulate Srbije, ne pa konzulatov kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Železniška nesreča. — Vlak je povozil rudniškega paznika Jerneja Vavkena v Kočevju. Pri Medvodah pa je vlak povozil delavca Jerneja Kožuha iz Goričanov pri Medvodah.

Nečak bivšega ruskega carja ubit. — V Petrovaradinu pri Novem Sadu je orožnik ubil kneza Volkonskega, nečaka bivšega ruskega carja. Kneza so osumili, da se je pregrešil nad neko mladoletno deklico iz Novega Sada.

Oni izseljenci, ki so ameriški državljani in so se vrnili v domovino, pa hočejo zopet oditi nazaj v Ameriko, vzamejo lahko s seboj v Ameriko svojo ženo in otroke pod 18 let stare, ne da bi bilo število teh všteto v izseljeniško kvoto.

Sneg je zasul tri orožnike v Macedoniji. Po dolgih dneh so jih našli v bližini njihove stražnice mrtve.

Vojaški vlak pod snegom. — Na progi proti Prilepu v Južni Srbiji je obtičal v snegu vojaški vlak, ki je vozil vojaške novince. Na pomoč so poslali oddelek vojaštva, ki je zasneženi vlak z velikim trudom odkopal.

Divjaštvo. — V Kamnici pri Mariboru je na neki veselici začel neki vinjen hlapec streljati skozi okno in je ranil 6 oseb.

Velik požar je v Bitnjem pri Kranju upepelil hišo lesne trgovke Ivanke Mueller. Škoda je velika.

Vsevedni fant! — (Resnična zgodba iz severnega kota Slovenije). — V neki fari je bil pri velikonočnem fantovskem izpraševanju neki 15-letni fant, ki so ga nazivali vsevedneža, to pa zato, ker je na vsako vprašanje župnikovo znal dobro odgovoriti. Župniku je to jako ugajalo, zato mu je nalašč postavil vprašanje: Ti vsevedni pobalin, povej mi še tole: kaj dela sedaj Bog v nebesih? Fant nato malo pomisli, ter mu odgovori, da Bog ravno sedaj sedi na malem stolčku z roko mi podpira glavo ter premišljuje, zakaj da baš duhovnikov ni nobenega v nebesa. In najbrže je takoj končalo nadaljne izpraševanje!

Pobegnil je iz blaznice na Studencu 30-letni umobolni V. Krašič.

Mariborske vesti. — Posestnik in sodar Ciringer iz Razvanja se je 4. feb. ustrelil v glavo, ker so ga dolžili tatvine. Upajo, da bo ranjenec ostal pri življenju.

OFICIJELNA NAZNANILA S. N. P. J.

IZ URADA PREDSEDNIKA GLAVNEGA POROTNEGA ODSEKA.

Brat Ivan Strahota, član društva štev. 281, v Jacksonvillu, Kans., se je poškodoval dne 29. septembra ter je takoj in še isti dan iskal zdravniško pomoč. Ker pa je bil mnenja, da bode v par dneh zopet sposoben za delo, se ni takoj naznanil bolnim društvenemu tajniku, temveč je to storil šele dne 2. oktobra, ali tri dni kasneje.

Društvo mu je prvotno nakazalo bolniško podporo od vštetega dne 5. oktobra naprej. Brat Strahota se je vsled tega pritožil v mnenju, da je opravičen do bolniške podpore od vštetega dne 2. oktobra naprej, to je od dne javljenja bolnim pri društvenem tajniku.

Glavni porotni odbor je, upirajoč se na tolmačenje tozadevnih določb po glavnem odboru, da se v slučajih, kjer se član kasneje javi bolnim pri društvu kot pa zdravniku, vpošteva razlika v javljenju pri odštetju prvih treh dni bolezni, sklenil, da je brat Strahota opravičen do bolniške podpore od vštetega dne 2. oktobra naprej. Društvo mu zatorej naj nakaže še bolniško podporo za tri dni v znesku vsote $3.00, za katere je bil prikrajšan.

(Glavni odbor je tolmačil četrto točko, XXII člena kot sledi; da se na podlagi te točke smatra člana, ki je zbolel in ki je zadostil vsem ostalim določbam pravil, opravičenega do bolniške podpore, četrti dan po javljenju bolnim zdravniku in pa tajniku društva. Bolnik, ki se javi društvenemu tajniku v teku štirih dni po prvem zdravniškem obisku, ne izgubi nič na bolniški podpori, ker se vzame v obzir taka razlika v javljenju, vedno pri odštetju prvih treh dni bolezni.

V slučaju pa, da se član javi bolnim društvenemu tajniku pet, ali celo več dni kasneje kot se je javil zdravniku, v takem slučaju se mu nakaže bolniška podpora od dneva, ko se je javil društvenemu tajniku. Všteje pa se dan prijave.

V slučaju, kjer se član naznani bolnim društvenemu tajniku predno je naznanjen zdravniku, se odšteje prve tri dni od dneva, na katerega se je javil zdravniku, izvzemši če je član odaljen, kot pravila določajo, nad 10 milj od zdravnika in je tajnik bližje, v katerem slučaju se vpošteva kot dan prijave, dan na katerega se je tak član javil bolnim tajniku društva.)

• • •

Brat Ivan Kljenak, član društva št. 347, v McKeesport, Pa., se je obrnil na glavni porotni odbor, ker se mu je od tajnika društva in tudi od društva samega zanikala pravica, biti kandidat za društvenega odbornika. Prva instanca je odlok društva smatrala pravilnim, ter je zraven tega naložila bratu Kljenaku še kazen, ki obstoji v tem, da mora plačati vsoto $2.00 kot globo v blagajno društva, ker je zlorabil instanco jednote.

Brat Kljenak je bil tajnik društva št. 347 v letu 1919. Poneveril je dvamesečni asesment ter z njim izginil, članstvu neznano kam. Članstvo je imelo precej sitnosti, predno ga je zasledilo in predno je bil priveden nazaj. Imeli so tudi stroške. Ko je bil priveden nazaj, ga je sodnik seveda prisilil povrniti asesment. Izstopil je iz društva in jednote, pozneje pa se mu je dovolilo na novo pristopiti, ker je obljubil, da bode ravnal po zavezi in vpošteval pravila.

Brat Kljenak v svojem zagovoru navaja, da se točka 4, XVII člena pravil, na katero se društvo vpira, in ko določa, da član, ki je kedaj kaznovan zaradi izkoriščanje blagajne, se ne more voliti v odbor, njega ne more tikati. On je vse poravnal, in s tem da je bil zopet sprejet v organizacijo, so se mu jamčile vse pravice katere ima kot član. Navaja tudi, da točka določa, da mora član biti kaznovan, in to da on ni bil ne od jednotinih ne drugih instanc, ali vsaj za ta čin ne.

Glavni porotni odbor se z mnenjen br. Kljenaka ne more strinjati. On, namesto da sedaj pravi, da ni bil kaznovan in to dejstvo izrablja napram društvu, bi imel biti društvu in jednoti nad vse hvaležen, da se je tako milostljivo z njim postopalo, ter da se ga je kljub vsemu sprejelo zopet v društvo in jednoto. Nadalje je v pomoti, če pravi, da ni bil kaznovan. Odlok civilne avtoritete, da mora povrniti asesment ,je bil kazen. Ne moremo tudi ne zameriti bratu tajniku društva, kot tudi ne društvu samemu, če ne mara več staviti v brata Kljenaka tistega zaupanja, ki je potrebno, da ga član uživa, ki hoče postati odbornik društva. Iz vseh teh razlogov je bil sprejet sledeči sklep:

Da je društvo št. 347 ravnalo prav, ter da se tudi od strani glavnega porotnega odbora brat Kljenak ne smatra upravičenim biti še kedaj odbornik društva, posebno pa ne odbornik društva št. 347, iz razloga ker je že enkrat zlorabil zaupanje, katerega je to društvo stavilo v njega. Priporoča pa se društvu, da bratu Kljenak denarno kazen, ali odpusti ali pa isto spremeni v suspenzijo ,tako da bode soglašala s pravili.

• • •

Brat Joe Perhne, član društva štev. 65, v Breezy Hillu, Kans., se je obrnil na nas, ker mu je bila od strani tajnika bolniškega odseka ustavljena bolniška podpora od meseca septembra naprej. Kot opravičbo za ta korak navaja tajnik bolniškega odseka, da je brat Perhne kršil člen XXII. in sicer 14. točko istega.

Brat Perhne boleha že nad leto dni. Skusil je že precej zdravilišč in zavodov, ne da bi se mu njegovo stanje olajšalo. Meseca septembra preteklega leta pa je prišel v Joplin, Mo., evangelist Carl C. Walker. Najel si je veliko dvorano, napravil napis "HEALING FOR ALL" ter je pričel ljudi zdraviti. Ljudi se je na teh njegovih zborovanjih kar trlo, delal je baje resnične čudeže in je prerokoval, da bo on vse zdravnike v Joplinu, Mo., spravil na beraško palico.

O vsem tem je slišal tudi br. Perhne. Ker je po njegovem lastnem zatrdilu skusil že vse druge načine zdravljenja, je mislil, da bo poskusil še tam, kjer se godijo čudeži. Šel je torej v Joplin, ter se vdeležil shodov evangelista dne 8. in 9. septembra. Ker takrat ni prišel na vrsto za zdravljenje, je šel tja ponovno dne 17. septembra ter se je na ta dan in na 18. septembra ponovno udeležil shodov. Ti shodi so se začenjali šele ob osmih zvečer in evangelist je najprvo pridigoval, kar je trajalo do desetih zvečer, nakar je šele pričel z zdravljenjem(?) Ker br. Perhne sam priznava, da je bil na vseh prejè označenih večerih navzoč pri zdravljenju, je to dokaz, da je bil na teh shodih navzoč še po deseti uri zvečer, kar je bolnikom v smislu naših pravil prepovedano. Za prestopek take vrste že tudi pravila določajo kazen, in vsak član bi moral vedeti, kaj ga čaka, še predno krši pravila.

Prva inštanca (društveni porotni odbor) je kaznovala brata z odtrganjem bolniške podpore za štiri dni. Obrnil se je nato na nas s prošnjo, da se mu za enkrat vsaka kazen spregleda. Dolgoleten član jednote, da je, bil je že večkrat društveni odbornik, da zavzemal je že vsa odborniška mesta, med katerimi imajo društva za razpolagati in nikdar še ni prišel v navzkrižje s pravili. Vpoštevajoč vse to, naj bi se mu za enkrat odpustilo.

Glavni porotni odbor ima simpatije s stanjem br. Perhneta. Rad bi pomagal in odpustil, če bi to bilo v njegovi moči, ne da bi prišel v navzkrižje s pravili. Vemo tudi, da ga je prva inštanca kaznovala tako milostno, ker je pustila, da je govorilo srce , ne pa pravila. Na vsak način pa se nam vidi bratu Perhnetu za njegov prestopek naložena kazen v prevelikem nasprotju s tem, kar predpisujejo pravila za take slučaje.

Posebno pa še ker so nam bili predloženi dokazi, da brat Perne živi sam v trisobni hiši, isto sam snaži, si sam kuha itd. Če bi se mu že kršenje pravil, katerega je bil najprvo obtožen moglo odpustiti, se mu ne more prezreti, da opravlja hišna dela. Če bi se kaj takega zgodilo, bi se kršila članstvu zajamčena enakopravnost.

Ker se bolni članici, takoj odvzame bolniška podpora, kakor hitro se jo najde, da opravlja hišna dela, kot snaženje, kuha in tako dalje, se z bolnim članom ne more postopati drugače. Pravila so jasna v tem oziru in se ne mora delati izjem.

Iz tega razloga nam ni preostajalo drugega kot skleniti, da se sklep prve instance v tem slučaju razveljavi ter da se brat Perhne ne more smatrati deležnim bolniške podpore od prvega septembra pa do danes, in tako dolgo dokler se ne poda v bolnišnico ali v oskrbo ljudi, ki mu bodejo kuhali in opravljali druga potrebna dela, katere opravlja sedaj sam za njega.

John Underwood,
Martin Železnikar,
Fred A. Vider,
John Terčelj,
John Goršek.

IZ URADA GL. TAJNIKA.

Na seji gl. odbora je bilo tudi sklenjeno, da se razpiše služba za enega pomočnika pri tajniškem delu v glavnem uradu. Kdor torej želi sprejeti to službo, naj se prijavi na glavni urad pred 1. marcem t. l. Navesti mora svojo zmožnosti za tako delo in biti mora član SNPJ. Plačo bo določila seja gl. izvrševalnega odbora.

Matthew J. Turk,
gl. tajnik SNPJ.

DOLŽNOST DRUŠTVENIH TAJNIKOV

je, da vsak mesec sproti poročajo upravništvu lista "Prosveta" vse spremembe nastale pri društvu: novo pristople, umrle, črtane in nazaj pristople in odstople člane, njih imena in naslove, ter vse spremembe naslovov članov, točno, da se lahko pravilno pošiljatev vredi za list. Istotako se mora sporočiti vse spremembe za Mladinski list. — Upravništvo.

POPRAVEK.

V zapisnik 7. seje zborovanja gl. odbora se je urinila neljuba pomota, ki je bil priobčen v glasilu dne 20. februarja.

V odstavku, ki se bavi s priobčevanjem slik v Prosveti, bi se moral drugi stavek glasiti: "Ob enem se predloži pismo društva štev. 422, katero," itd.

Navedena je društvena številka 442 namesto 422.

Blas Novak, zapisnikar.

ZDRAVNIŠKI NASVETI.

Piše vrhovni zdravnik F. J. Kern.

Vprašanja in odgovori.

Kroničen alkoholik.

"Brala sem v Prosveti Vaše nasvete. Prepričana sem, da boste še meni povedali, kako odvaditi mojega brata pijančevanja. Ne more se zdržati, da bi ne pil. Je silno nagnjen na pijačo; se ne more zdržati. Tukajšnji zdravniki so mi povedali, da imajo zdravila, pa jih ne dajo, ker bi ne bil dolgo potem živ. On bi sam rad videl, da bi se mu ustalila pijača. Kadar je pijan, se obnaša kot norec, da ne moremo prestajati z njim. Prosim, da nam pomagate, saj veste, da je pijanc velik siromak. Bliža se štrajk, in nima nič prihranjenega."

•

Zadnji teden me je pet oseb vprašalo za nasvet, kako se odvaditi pijači. En slučaj je bil posebno patetičen: Mlada, par let poročena ženska, stara 24 let, pije, da je groza. Mož me je vprašal, kaj bi naredili, da bi se ji pijača prignusila. Zopet drugi, brivec po poklicu, je prišel sam z ženo in se skoro jokal ter prosil, da mu dam kaka zdravila, da se mu bo pijača ustavila. Ima dober posel in bi si lahko prihranil precej denarja, če bi ne imel te strasti. Če spije par glažkov žganja, kar ponori, se valja po brivnici in mora zapreti lokal, dokler se ne strezne.

Ljudje mislijo, da se dobe zdravila, katera je treba samo primešati pijači, pa se jim bo ustavila. To je samo prevara. Zdravil sploh ni zoper pijančevanje. Hude kronične pijance bi bilo treba spraviti v kak sanatorij za dobo par mesecev, da bi se morali odvaditi pijači, ker bi je ne imeli. Dobimo pa druge, ki so radi pili, da so zboleli, nato pa popolnoma prekinili vživanje vseh opojnih pijač in še na misel jim ne pride, da bi se opijanili ali sploh pokusili žganje ali vino. — Leta 1919, ravno pred nastopom prohibicije, sem kupil nekaj zabojev steklenic starega konjaka in ameriške whisky. Hotel sem imeti majhno zalogo za vsak slučaj in za prijatelje. Dotedaj sem malokdaj spil glažek žganja. Ko sem pa imel žganje doma pri rokah, sem začel počasi romati k omari zlasti ob mrzlih zimskih večerih, ko se človeku nekako prileže požirek "starega". Zapazil sem, da je postalo romanje vedno pogostejše, dokler mi ni končno zmanjkalo kupljene pijače. Nekaj časa sem imel še apetit do žganja, počasi sem se ga odvadil, da ga zdaj sploh ne pijem, ker sem prepričan, da je mlado novokuhano žganje, kot se dandanes pije, škodljivo in dostikrat naravnost strupeno za zdravega kot za bolnega človeka. — Iz svoje skušnje lahko sklepam, da je najpreje potrebno pri zdravljenju pijancev, spraviti iz hiše vso pijačo, da je ni pri rokah. Kjer pa kuhajo žganje doma, ni čuda, da postane dostikrat cela družina alkoholična. —

Brez dvoma pijemo Slovenci vse preveč. Naša vzgoja se je vršila v znamenju rujnega vinca; pesnike in pisatelji so opevali pijačo kot nekak dar božji, naše narodne pesmi so polne vinskih duhov, naše časopisje zabavlja čez prohibicijo in njih zagovornike: ni čuda, če si marsikateri rojak smatra za svojo narodno dolžnost, da pije, kjer more in kolikor more. — Zoper lahka vina in pivo nimam nobenega ugovora, napovedati bi pa morali boj žganju in špiritu. Jednota izda letno tisoče in tisoče dolarjev podpore in smrtnin za bolezni, ki so posledica zavživanja žganja.

Zemljani in izlet na mesec.

Minili so časi fantastičnih načrtov Julesa Vernea. Moderna tehnika gleda danes na problem medplanetnega potovanja kot na možnost, ki se bo realizirala, čim bodo premagane gotove težkoče tehnične narave.

Po teoriji angleškega fizika Eddingtona bi se morala zemlja v bližini ekvatorja le sedemnajstkrat hitreje vrteti in centrifugalna sila bi postala močnejša kakor sila njene teže. V bližini tečajev bi se to sicer ne čutilo mnogo, ali čim bliže bi prišli ekvatorju, bi se morali gibati samo s pomočjo močnih plezalk, ki bi nas obdržale na zemlji, ker bi se sicer dvignili in dojadrali v neznane višine. Po Eddingtonovem mnenju je na ta način odletel od zemlje tudi nebeški potnik mesec, ki je bil nekoč sestavni del zemlje.

Na podlagi te teorije je Francoz Robert Esnaut-Pelterie zamislil aeroplan brez vijaka in brez dinamo-motorja, ki bi se dvignil nad zemeljsko atrakcijsko sfero. Esnaut se izjavlja za motor, ki se giblje s pomočjo reakcije ter bi se vsled tega lahko gibali tudi v praznem prostoru. Iz recipijenta bi se spuščal zgoščen plin v gotovi smeri ter bi gonil aparat v nasprotno smer. S kombinacijo spuščanja plina bi se aparat lahko gibal v različnih smerch.

Potovanje na Venero bi trajalo na ta način 17 a na Mars 90 dni. Izlet na mesec bi bila bagatela, ki bi trajala tja in nazaj samo 100 ur. Za tak izlet pa bi bilo treba 474,000 konjskih sil. Esnault-Pelterie je izračunil, da bi aparat, ki tehta 1000 kilogramov, rabil samo 300 kilogramov kuriva. Zmes kisika in vodika bi bila stokrat preslaba, vsak eksploziv pa štiristokrat preslab. Nasprotno pa bi kilogram radija bil pettisočkrat premočan. Gre samo še za to, kako naj se nabavi in kako izkoristi tolika količina radija.

Problem je postal torej tehnično vprašanje, ki se ga bo — kakor je upati — ugodno rešilo. Naši otroci bodo za ženitovanjsko potovanje že lahko poleteli na mesec. Nagli razvoj industrije pa bo poskrbel za najmodernejši komfort.

Ali želiš znati pravilno pisat in čitat angleško? Naroči si "Slovensko-angleško slovnico", katero je izdala in ima na prodaj Književna matica S. N. P. J.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Z žalostnim srcem poručam rodjacima, znancem in prijateljima tužnu vijest o smrti mojeg milog supruga i našog otca

HARRY VISNIĆA.

Bio je doma u Gornji Dobravi na Hrvatskem. Pokojnik je kao obično išao na radnju u rudokop i se tako nesretno oštetil sa kopalnim strojem na 6. veljače 1924, da je po 2 sata teške bolesti umro. Umro je u svoji najlijepši dobi, star 35 godina, kao žrtva nesreće. Bio članom društva "Združitev", br. 333 S. N. P. J. u Blaine, Ohio, te član lokala "Lincoln" br. 5560 U. M. W. of A. Iskrena hvala članima spomenutog društva za punobrojno prisustvo kod pogreba i za prečutje kod njegovom odru te za krasan vijenac. Pokojnik ostavlja tu u Americi mene žalujuću suprugu in sedmero nedorasle djece te dva brata Vojo in Aleksa Visnića ,kojima se lijepo zahvaljujem za saučešće i pomoć u nesreći. Lijepa hvala i mojim rodjacima in družinama Iković, Kušić, Marinić, Šajnović te Mr. Pete in Rade Lalić iz Mingo Junction, i svima, koji ste mi stali ob strani in pomogli, da se je vršio lijep i dostojan sprovod. Pogreb se vršio po pravoslavnom obredu na 9. veljače 1924 na Blaine, Ohio. Još jedanput iskrena hvala svima. Žalujući ostali: Milan Kukić st., učitelj na Gornji Dobravi na Hrvatskem, mrs. Visnić, supruga, Milan, Teodor i Nikola, sinovi; Milena, Sava, Marica, Ilica i Šimica, kćerke. Vsi u Lansingu, O.

UPRAVNIŠTVO

opozarja vse naročnike in druge čitatelje, naj nikar ne kupujejo nobenih posebnosti iz posameznih oglasov, ki se nahajajo v listu, ker nekateri so direktno zapeljivi. Vsak naj bo zelo previden in se vselej, če le mogoče predno kaj kupi iz oglasov, prepriča. Za vse oglase so odgovorni le oglaševalci sami, nobene odgovornosti ne prevzame upravništvo in ne lastnik lista. Oglase imamo zato, da nam pomagajo plačati list, kateri je vsak dan dražji v tiskarni in vse povsod. Torej bodite previdni, če se pa nabrišete, tedaj vse to pripište sami sebi in ne nam.

Upravitelj.

VELIKANSKA POTRATA.

Pet miljonov dolarjev se let potrati za paro na piščalih pri meriških lokomotivah, kakor preračunili izvedenci, ki pripo čajo zmanjšanje vseh lokomo nih piščal in premestitev istih sprednji del lokomotive. In ameriško ljudstvo vztraja pri te da kupuje les v gotovih dolžin se v Združenih državah vsako to po nepotrebnem potrati miljonov čevljev lesa. Toda ben izvedenec ne more dogn koliko miljonov dolarjev zgu ljustvo na zaslužku vsled bolez ki jih povzroča želodeni nered, potrata se more znižati samo preprečitvijo bolezni. Prva najvažnejša stvar je, da do dob izčistite čreva in jih ohranite čista. Trinerjevo zdravilno gren vino jih izčisti in jih ohrani čist regulira delovanje črev, ojači in živce. Sedaj po Novem letu vaš lekarnar ali trgovec z zdrav dobro založen s Trinerjevim zdr vilno grenkim vinom, kakor tu Trinerjevim Linimentom, ki da zanesljivo odpomoč vsem tist ki trpe velike bolečine vsled re matizma ali nevralgije, in s Tri nerjevim Cough Sedative, ki je jako koristen posebno v tej se ni.
(Advertis

ROLE ZA PIANO
SLOV. IN HRVATSKE
dobite edino pri:
Navinshek-Potokar
331 Greeve St., Conemaugh, P
Pištie po cenik.

NOVI NASLOV
Uradne ure so: dnevno od 11— ure pop. vštevši nedeljo.
Pond., sredo in soboto zvečer od 7 do 8:30.
DR. JOS. V. GRAHEK
Physician and Surgeon
303 American State Bank Bldg.
600 Grant St. at Sixth Ave.,
PITTSBURGH, PA.

ZASTONJ VSEM, KI TRP
VSLED REVMATIZMA

Mi imamo čisto NOVO METODO za zdravljenje revmatizma, katerega pošljemo poštnine prosto vsakemu čitatelju tega lista, ki nam piše zanj. Ako trpite bolečine v sklepih ali mišicah, ali so ti okorni, trdi negibni, ali ako trpite trganje pri vsaki spremembi vremena, tu je vaša prilika, da poskusite NOVO, navadno in ceno metodo, ki je pomagala že tisočerim. Brezizjemo kako huda je vaša bolezen, stara ali ravno nastopila, eno ali deset let stara, ako ste ali niste po drugih zdravila, vam priporočamo, da takoj pišete po naše zdravljenje, ki je brezplačno.

ZASTONJ — NA NAŠE STROŠ

Mi ne uprašamo niti enega centa v naprej, pošljite nam vaše ime in naslov in vam takoj pošljemo vzorec za poskušnjo poštnine prosto na naše stroške. Stotine jih je že ozdravelo s to novo navadno ceno metodo. Ne opustite te prilike, če trpite na revmatizmu. PIŠITE ŠE DAN

Pleasant Method Co., P.
3624 N. Ashland Ave., Chicago,

Imam na zalogi že nad 12 let
PRAVE LUBASOVE
HARMONIKE
tri in štiri-vrstne, dva, tri in štiri-krat, nemško in kranjsko uglašene kakor tudi chromatične in pa kovčeke. Harmonike so najboljšega dela in opremljene s zaporo za zapreti.
ALOIS SKULJ,
823 Epsilon Pl., Brooklyn, N. Y.

33 KRASNIH DARIL ZASTONJ! 21 kamnov pozlačena ura samo $13.95

Ali veste, da naše 21 kamnov, 14 karatov pozlačene ure so najboljše in najkrasnejše!

UNION MAIL ORDER COMPANY, 629 EIGHTH AVE., DEPT. 260, MILWAUKEE, WIS.

Taščina druga snaha.

Prvi zakon Izidora Beteja ni bil srečen. Po dveh letih zakonskega življenja je mlada žena zbežala od njega s svojim ljubimcem. Pozneje se je vrnila k njemu, toda je kmalu umrla na neki tajinstven način.

— Bil bi čas, da si poiščeš drugo ženo! — je dejala Izidoru mati, ki je bila prava gospodarica na posestvu Betejevih in ki je ukazovala ljudem ter nadzirala imetje.

— Saj se mi tako ne mudi, draga mati, — je odgovoril Izidor. Klara je šele pred kratkim umrla...

Mati ga ni hotela razumeti, temveč je dejala:

— Moraš hiteti, dragi sinko; sedaj potrebujemo še enega pomočnika pri poljskem delu. Če se oženiš, bo lahko tvoja žena nadomestovala to moč, ki nam je potrebna. Tako bomo imeli pomočnika pri hiši zastonj. Samo svoje oči moraš boljše odpreti, kakor prvič. Meščanke niso zate. Če že ne moreš omamiti kakšne ženske, ki bo norela za teboj, poskrbi vsaj za to, da ti ne bo delala preglavic. Pojdi torej v Santne in poišči si primerno dekle.

Izidor se je odpravil na pot. Spomin na Klaro, njegovo prvo ženo, ga je sicer pekel in navdajal z neprijetnimi občutki, toda na to, da bi nasprotoval svoji materi, ni niti mislil.

Stric Biual iz Šantneja je končno pristal na to, da mu da svojo hčer Žermeno za ženo. Dekle se je sicer sprva upiralo, kajti ženin je bil po njeni sodbi glup in njegovo mater so ljudje poznali za zadakinjo. Končno pa se je vdala na očetovo pregovarjanje. Oče je namreč govoril tako-le:

— Kar vzemi ga! Beteljavi so zelo bogati! Pri njih ne boš pogrešala belega kruha. Živela boš prav po gosposko.

Izidor in Žermena sta se vzela. Mož je peljal ženo na svoj dom ter je začel uvajati v hišne posle. Žermenino življenje je bila prava muka. Vstajati je morala čim se je zdanilo. Hoditi je morala na delo na njive, kjer se je trudila s hlapci in deklami. Domov se je vračala pozno zvečer, vsa upehana od napornega dela. Tašča pa je postopala z njo, kakor s kako deklo. Izkoriščala jo je ob vsaki priliki ter ni nikoli opustila prilike, da jo poniža. Žermenin beli kruh je bil zelo grenak. Zato si je kmalu zaželela nazaj v očetov dom, kjer je uživala črn kruh in kjer se je dobro počutila pod siromašno streho. Lotilo se jo je domotožje. Začela je propadati telesno in duševno. Nikogar ni imela, ki bi ji dajal poguma, da bi jo tešil in tolažil. Izidor je bil v tem pogledu pravcata ničla.

•

Naključilo pa se je, da je Žermena nekoč brskala po omari ter našla v njej sliko lepe mlade, belo oblečene žene.

— Kdo je to? — je vprašala svojega moža.

— Klara, moja prva žena — je odgovoril Izidor.

— Kako lepa je bila! — je dejala Žermena. Dolgo jo je opazovala, kakor bi bila očarana od njene lepote. Gledala je njeno sliko, kakor gleda otrok igračo v bogati izložbi. Nato se je obrnila k svojemu možu z besedami:

— Zelo je morala trpeti. Kdo jo je mučil?

Izidor je odgovoril:

— Jaz že ne. Če ji je kdo prizadejal kakšne muke, je bila to sama moja mati. Ona jo je preganjala...

Žermena je povesila glavo ter začela Izidora izpraševati vsakovrstne reči iz življenja njegove prve žene.

Klara je bila meščansko dekle. Bila je odraslo v samostanu. Bila je otrok brez roditeljev. Teta, ki je skrbela za njo, se je pozneje poročila z bogatim posestnikom.

— Tako torej! — je dejala Žermena in nadaljevala v mislih: Klara je živela v isti sobi in ob istem človeku kot jaz. In kakor meni, je bilo tudi njej neizmerno težko ... S– jo je Izidor poročil samo zato, da prihrani materi stroške za eno deklo.

Ob takih mislih sta si postali Žermena in pokojnica dobri prijateljici, dasi se nista v življenju nikoli videli. Žermena je presedela v svoji sobi vse proste ure s Klarino sliko v roki. Ogovarjala jo je, kakor da stoji pred njo živa in kakor da je jo ljubeča sestra. Dasi ji ni Izidor nikoli povedal, kako je končala njegova prva žena, je vendar začela Žermena sama slutiti, da si je Klara vzela življenje sama, ker so ji postale muke pod taščo neznosne. In čim bolj je opazovala sliko svoje prednice, tem bolj si je pošepetavala v pogum besede: Glej, da ne podležeš, kakor je podlegla Klara! Storila je sklep, da se bo maščevala nad taščo zanjo in radi sebe. Napravila je načrt. Nekega jutra, ko je bilo treba iti v njive na delo, je dejala svojemu možu:

— Sklenila sem, da ostanem doma in da sploh več ne pojdem v njive!

To je nastala burja v hiši! Tašča se je jezila, kakor da so ji pregorele vse kozice z mlekom. Žermena se je obrnila k tašči:

— Nikoli več ne pojdem na delo v njive. Zvečer se odpeljem v bližnje mesto, da si nakupim v trgovinah obleke, plašče in klobuke. Saj sem vendar žena bogatega Beteja, kateremu ne smem delati sramote radi skoposti njegove matere.

Tašča je bila kakor okamenela. Sesedla se je na posteljo in je mukoma izdavila:

— Ti si kakor Klara ... In še slabša kakor Klara ...

Žermena pa je odgovorila:

— Seveda še hujša — za vas ... Ona reva, ki je pobegnila od vašega sina, ker ste je preveč mučili, se je skončala radi vas. Toda z menoj bo drugače. Meni ne boste vzeli moža; če mi ne bo dovolj teden, si vzamem še drugega ...

•

Dva tedna nato je tašča umrla, zadeta od srčne kapi. Izdihnila je po burni sceni s svojo drugo sinaho. In mladi par je sedaj srečen. Izidor nosi svojo ženo na rokah in kadar nanese prilika, ji govori:

— Neverjetno, kako si postala podobna Klari! Včasih se mi celo zdi, da se je ona vrnila ...

Marija Kmetova:

Večerna.

Joj, ti koraki, sinko moj!

Od blizu, od daleč prihajajo, s te ceste, z one udarjajo. Pa ni eden ni tvoj, sinko moj. Pred mano je luč, za mano je senca, ali v sredi si ti, si ti in tvoj obraz, tvoj beli obraz.

Ko si bil še majhen, sinko moj, ali veš, ko si bil še majhen, sinko moj, kako so živele v mojih tvoje oči, kako so drhtele besede tvoje in so polzele po mojih, sinko moj!

Med belim cvetjem so se igrali tvoji dnevi in jaz sem ti bila solnce in Bog in zemlja, sinko moj.

Ti si bil jaz in jaz sem bila ti. Dolgo, sinko moj.

Ali prišla so leta, sinko moj, in kakor sen si se odmikal od mene, sinko moj, in nisi videl krvavih solza mojega srca, sinko moj. Kako me bolelo je to, kako me boli, še in še!

Joj, ti koraki, sinko moj!

Zakaj te ni?

Zakaj ti nisem več Bog in zemlja in nebo? Zdaj na drugih potih ti misli živijo, zdaj v drugih očeh ti nebesa žarijo.

Zdaj nisem več v tebi, sinko moj.

In vendar si moj, tako moj!

Nevesto mlado imaš.

Saj vem, jaz razumem; saj vem, saj vem. Bila sem — ali zdaj me ni, ker me biti ne sme.

Ne sme, sinko moj.

Hud si, če te čakam, če skrbim; hud si, če trpim.

Ali glej, sinko moj, ko si pa moj, ali veš, ali veš, sinko moj?

Ah, saj ne veš!

Saj ne veš, kako mi silno je težko, ko se misli v tebe vpletajo, ko se želje v tvoje vgnetajo, ko si povsod le ti, le ti.

Ali tebe ni, daleč si, čeprav mi gledaš v oči in mi stiskaš roko, to mojo velo, velo roko.

Joj, ti koraki, sinko moj!

Od blizu, od daleč prihajajo, s te ceste, z one udarjajo, pa ni eden ni tvoj, sinko moj!

Saj prideš, saj vem, kakor snoči, tako nocoj, sinko moj. In oči tvoje z očitkom se v moje zazro, in meni je težko in meni bo hudo, sinko moj!

"Zakaj bediš?"

"Tako, saj veš, skrbim in spati ne morem ..."

"Ah, te skrbi ... "" In ležeš in pojdeš v sanje z njo.

Saj mene ni več, saj me ne bo, sinko moj!

Razumeti ne morem, da umreti moram, da moram, ko še živim, sinko moj!

Ali ti veš vse to, moj Bog?

Joj, ti koraki, sinko moj!

Slovenski delavec, ki hoče izvedeti vse zanesljive delavske vesti, mora redno čitati dnevnik "Prosveto".

L. Mažuranić:

Mladi gospodiči.

("Kitice iz slovenskih in tujih logov.")

Noblesse oblige.

Iz vrtnega paviljona se sliši smeh in lajanje psov. Mladi gospodiči so pobedovali; sedaj se zabavajo in smejejo, dražeč dva mlada psa. Vrgli so med nju kost in psa renčita, se za njo koljeta in lajata ... Psa sta nerodna. Mladi gospodiči skoro pokajo od smeha.

Poleg paviljonovega vrta se pojavi naenkrat štiriletni deček; opre se na zid in z začudenimi očmi gleda ta prizor. Bosonog je, bled in raztrgan. Z lačnimi očmi poželjivo gleda na ostanke na mizi. Sluga prinese skledo jedil in jo postavi pred psa. Začneta hitro jesti. Dete ju opazuje težko vzdihujoč. Zavida jima.

Carry je opazil dečka.

"Dečko, ali jima hočeš pomagati jesti?"

Deček boječe prikima.

"No, jej tedaj!", se zasmeje mladi gospodič.

Deček, treseč se po celem telescu, pristopi bliže. Pripogne se in z drobno, bledo ročico seže v skledo. Psa zarenčita.

"Ugriznete ga!" pravi Freddy. — "Stavim petdeset goldinarjev, da ne!", odgovarja Šandor. — "Velja!", se oglasi Freddy.

Dečko seže sopet v skledo ... Šandor upa, da dobi stavo. Tudi Freddy upa ... In kako nedolžno in napeto posorujejo ti plemeniti gospodiči svojo šalo. —

Ne grdi jih! Saj Freddy daruje dobljeno stavo detetu. O, kako so dobri, kako plemeniti, ti mladi gospodiči ...

RAZNO.

Italijanski glasovi o sporazumu. —Vse italijansko časopisje je radostno pozdravilo prihod naših državnikov v Rim in pri tem naglasilo koristi, ki ga bosta imeli obe državi od novega sporazuma. "Corriere della Sera" pravi, da sta ministrska predsednika obeh držav uverjena, da pomeni pogodba velik korak proti evropskemu miru. Ona je trdno jamstvo za red in je v popolnem soglasju s paktom društva narodov. V nekaterih prestolicah govore o možnem pristopu drugih držav k jugoslovansko-italijanskemu sporazumu, ki ga ves italijanski narod navdušeno pozdravlja. — "Tribuna" piše, da sta prišla Pašić in Ninčić v Rim, da bosta kronala najpomembnejši čin, ki se je izvršil po premirju med Italijo in Jugoslavijo. Končnoveljavni sporazum, red na Reki, ureditev jadranskega vprašanja, prijateljsko gospodarsko in politično sodelovanje za bodočnost. Uverjeni sta lahko, da se njuni upi ne bodo razblinili. Nadalje pravi "Tribuna", da pomeni ureditev reškega vprašanja samo poglavje za nadaljno gospodarsko prodiranje Italije na Balkan. "Corriere d'Italija" pravi, da pozdravlja ves italijanski narod predstavnika jugoslovanske države, ki sta dala s svojim prihodom v Rim osobito obiležje dogodku, ki je zadnji čas dozorel med obema državama. "Epoca" piše, da pomeni sporazum začetek nove politike za varnejšo sredozemsko bodočnost Italije in jamstvo za boljšo bodočnost Jugoslavije na Balkanu. Pripisovati pa mu moramo tudi velik pomen za splošno evropsko politiko. "Mondo" pozdravlja z veseljem in narodnim ponosom dogodek, ki vsebuje vzvišeno idejo svobode in mednarodnega ravnotežja ter resno voljo za mir."

Kako si je Conan Doyle izmislil Sherlock Holmesa. "Strand Magazine" priobčuje spomine Conan Doyla, ki pripovedujejo med drugim, kako si je izmislil Sherlock Holmesa:

Mrzlega zimskega večera v decembru 1889 sem prišel na Dunaj s svojo zdravniško diplomo v žepu. Imel sem znanstvene ambicije in sem hotel postati najboljši zdravnik za oči v angleški prestolici. Dovršil sem prve študije na oxfordski univerzi in sem jih nameraval nadaljevati na Dunaju, ki je bila takrat Meka očesnih specijalistov. V Londonu pa je pomenilo mnogo, ako je mogel kdo reči: Študiral sem tudi na dunajski univerzi.

Po pravici povedano, učil se nisem veliko, pač pa sem pridno zahajal v vesele družbe. Spoznal sem Brinsley Richards, dunajskega dopisnika londonskih "Times". Stanoval sem v majhnem zavodu, kjer sem plačeval silno malo za stanovanje in hrano. Za časa mojega bivanja na Dunaju mi je padla v glavo misel, da bi napisal kak roman. V par tednih sem končal svoje prvo delo. Preživel sem štiri mesece na Dunaju in sem se vrnil v London kot očesni specijalist. Upal sem na dobro klijentelo in sem iskal pripravne prostore za svoje pacijente. Začasno sem vzel v najem dve sobi na trgu Devonshire št. 2 v hiši, ki se mi je zdela za to najpripravnejša, ker je oddaljena samo pet minut od Wimpolestreete. V tej hiši se je rodil veliki detektiv Sherlock Holmes.

To se je zgodilo tako-le: Pacijentov ni bilo od nikoder. Obe sobi sem sijajno uredil, za kar sem potrošil 102 šterlinga, toda nobenega človeka ni bilo, ki bi mi zaupal svoje oči. Vsako jutro sem šel na trg Devonshire in ob 10. sem bil že pripravljen v svojem ambulatorju. Toda nobenemu ni prišlo v glavo, da bi me prišel motiti. Čakal sem vsak dan od 10. do 16. ure in vedno zaman. In dobro je bilo tako. Ko sem tako mnogo ur zaman čakal, mi je padla v glavo misel: Ali bi ne mogel nadaljevati svojega literarnega dela, ki sem ga pričel na Dunaju? K temu me je silila denarna potreba. Sklenil sem, da pričnem pisati kratke in privlačne policijske zgodbe, osredotočene okoli genijalnega detektiva. Ker so bile novele kratke, sem jih mogel dovršiti v dveh ali treh tednih. Po preteku enega meseca sem izročil svojemu založniku prva dva romana o Sherlock Holmesu. Doživel sem velikanski uspeh in moja usoda je bila zapečatena.

Angleški parlamentarni običaji. Podati hočemo nekaj zanimivih parlamentarnih običajev v angleški poslanski zbornici. Predsednik, čigar izvolitev je prvo delo nove zbornice, je oblečen v črno togo, na glavi ima lasuljo, kratke hlače, lakaste čevlje s srebrno zaponko in svilene nogavice. Njegov uradni naslov je "Gospod Speaker", kar pomeni "Govornik". V resnici je pa on edina parlamentarna oseba, ki ne govori, ker njegovih kratkih klicev "Order!" (K redu), ne moremo smatrati za govor. Predsednik nikdar ne govori o umrlih članih. Poslanci se nikdar ne kličejo po imenu, marveč označijo telo, ki jih je izvolilo. Lloyd George je na primer 'častivreden član Carnarvona". Samo predsednik ima pravico poklicati poslance po imenu. Te pravice pa se poslužuje samo v najskrajšem slučaju in jo poslanci smatrajo za kazen. Prvikrat se je glasom nekega pergamenta poslužil Speaker te pravice za časa Jakoba I. Neki poslanec se je priplazil do predsednikovega sedeža in mu zakričal v uho "Bum". Nato je odšel na svoj prostor in stegnil proti njemu jezik ter mu kazal s prsti rožičke. 'Predsednik ga je poklical po imenu", je zabeležil tedanji kronist. Nekoč se je predrznil poslanec Fox vprašati predsednika, kaj bi se zgodilo, ko bi poklical koga po imenu. Speaker je nad njim zagrmel: "Kaj bi se zgodilo ve sam bog nebeški."

POPRAVEK.

V oglasu naznanilo in zahvala, priobčenem v listu Prosveta z dne 6 in 13 febr. t. l. za Joseph Tomšiča, bi se moralo glasiti "član dr. "Slovenski Sinovi" št. 112, S. N. P. J., mesto "Sinovi". (Adv.)

DR. KOLER
638 Penn Ave.,
Pittsburgh, Pa.

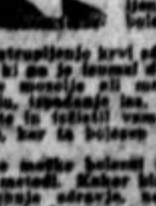

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK SPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik specijalist v Pittsburghu, ki ima 32-letno prakso v zdravljenju vseh moških bolezni.

RADI BI IZVEDELI

kje se nahaja Tony Gerzinčič, ki je živel dolgo časa na Republic, Pa. Slišali smo, da je bil umorjen, vsled tega prav lepo prosimo rojake, ako je katerimu kaj znano o njem, da nam to sporoče, ako je živ ali mrtev. Njegova družina in on je Slovenec in slišali smo, da ima precejšno število otrok. Njegov brat Matt Gerzenčič, je pred več leti odšel v staro domovino. On je bil premogar in delal v Republic, Pa., okrog 20 let. Torej prosimo vsled zelo važne zadeve one, ki vedo kaj o tem, naj nam nemudoma sporoče, na naš naslov: Mrs. Lena Prosen, 214 W. Rio Grande St., Colorado Springs, Colo. (Adv.)

KJE SE NAHAJA

moj brat Matija Avsec, doma iz Gorenjega jezera pri Starem trgu na Notranjskem. Pred letom dni se je nahajal v državi Arizoni in sicer na naslovu: 725 E. Portland Phoenix, Ariz. Zanj bi rada izvedela čimhitrej mogoče, vsled žalostnih novic iz starega kraja. Prosim cenjene rojake širom Amerike, ako kdo ve kaj o njem, naj mi to sporoči na sledeči naslov: Ivanka Skerl, Box 362, Moon Run, Pa. (Adv.)

RAD BI IZVEDEL

kje se nahajajo moji trije bratje, Milan ali Mike, Petar in Ilija Božanić, doma iz Petrova sela Ličkog Kotara, Korenica, Lika na Hrvatskem. Ako oni sami ne bodo čitali tega oglasa, tedaj prosim tiste, ki jih poznajo, da mi naznanijo njih bivališča in naslov, ali naj jih o tem obvestijo, da se naj sami prijavijo na moj naslov, zakar bom zelo hvaležen. Naslov je: Jovo Božanić, Box 397 Valier, Ill.
(Adv.) F. 27.

POZOR DRUŠTVA!

Naznanjam vsem cenjenim društvom, da imam na razpolago jako lep prostor za izlete (Piknike) pri tekoči vodi ob Fox Riverju, kakor tudi lepo dvorano za ples ali druge prireditve. Oddaljeno od Chicaga je 45 milj ob progi North western železnice. Pot za avtomobile je Lake Street do Elgina, potem pa Algonquin, cesta je tlakovana vse skozi. Se priporoča vaš rojak. Več se izve pri lastniku ANTON MLADIČ, (Phone 10) Algoquin, Ill. (Adv.)

NAPREDEK.

"Prosveta" piše za blagostanje ljudstva. Ako se strinjaš z njenimi idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. — V zalogi imam vse blago za vsakdanje potrebščine po zmerni ceni.

ANTON ZORNIK,
Herminie, Pa.

PROLETAREC

je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsak delavec in rojak, ki se zanima za socializem, bi ga moral redno čitati, ker vam kaže

pravo sliko socializma

Naročnina znaša $3.00 na leto, $1.75 na pol leta.

Naslov: PROLETAREC,
3639 W. 26th St.,
CHICAGO, ILLINOIS.

Pišite po naš cenik knjig!

Prof. Wingren's Voltaic Električni notranji podplati.

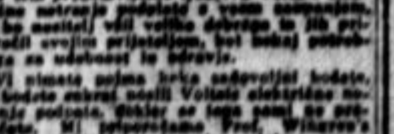

ZA MRZLE NOGE

NATIONAL SALES COMPANY.
Dept. 8. Springdale, Pa.

OPOMIN

vsem onim, ki so mi kaj dolžni, zahtevam, da se takoj prihlasijo in poravnajo, naj si bo za hrano ali v gotovem denarju, ki sem jim posodil, ko so bili v sili in potrebi. Čas za poravnavo je do 1. aprila, t. l. John Martinjak, P. O. Draper, Wis. (Avd.)

• • •

SPREJMEM "PARTNERJA"

ali solastnika, osebo, ki je zmožen in si razume za splošno trgovino in hotel (General Store & Hotel). Vsak lahko pride pogledat in začne za poskušnjo, da se prepriča, ako mu bode ugajalo ali ne in šele potem se bode napravila pogodbo. Samci imajo prednost. Mora pa imeti nekaj denarja. Pišite ali pridite osebno na naslov: John Martinjak, P. O. Draper, Wis. (Adv.)

PRIPOROČILO

Rojakom s še posebno članom in članicam S. N. P. J. v Clevelandu osobito pa članom društva št. 5 katerega član sem tudi jaz, priporočam moje groserijsko trgovino, v zalogi imam sveže blago, kakor tudi kuhinjsko posodo, nože za meso rezat in za klobase delat, "Wringerje" za perilo ovijat, itd. vse po znižani ceni. Postrežba točna. Se priporočam za obilen obisk.

FRANK LESKOVIC,
6303 Glass Ave., Cleveland, Ohio.
Telefon: Randolph 5900.
"Dovažam na dom."

PRVA IN NAJVEČJA SLOVENSKA TVRDKA PRISTNIH PREKAJENIH KRANJSKIH KLOBAS V AMERIKI

katere razpošiljamo po vseh Združenih državah po 30 centov funt, ako pošljete denar z naročilom plačamo mi poštnino. Po poštnem povzetju C. O. D. plača poštnino vsak sam. Ako ljubite dobre delikatese naročite še danes.

NAROČITE KLOBASE!!

Vsled izredno mnogih naročil, nam je bilo mogoče znižati ceno. Pošljemo od 5 funtov naprej. Pišite še danes.

JOE LESKOVAR,
610 — 14th Street, Racine, Wis.

NAPRAVITE SI SAMI SVOJO PIJAČO IN SI PRIHRANITE DENAR.

Ržnovec, brinjevec, sadjevec, škot, bourbon slivovec, itd., itd.

Marvel Extracts Company
Box 353, Dept. P. I., Homestead, Pa.

Priporočljive knjige.

Kraljevi vitez. Zgodovinski roman, broširan, $1.25, vez. $1.50

Farovška kuharica — broš. 75c, vez. 1.00

Dojenček, njega negovanje in prehrana, broš. .... .50

Spol, ljubezen in materinstvo, vez. .... .40

Domači zdravnik, broš. $1.25, vez. 1.50

Boj nalezljivim boleznim, broš. .... .55

Knjiga o lepem vedenju, vez. 1.00

Ceniki zastonj.

J. Aleš
6223 Glass Avenue,
CLEVELAND, O.

SEJE IN SHODI.

Smithfield, Pa.—Pozivljam članstvo društva "Triglav", št. 291, da se udeleži polnoštevilno prihodnje seje dne 9. marca. Na redni seji imamo izvoliti blagajnika, ker je bil dosedanji le začasno. Nadalje opozarjam tudi one člane, ki so že par mesecev zaostali s svojim asesmentom, da se udeležijo prihodnje seje, drugače bodo suspendirani. Apeliram na članstvo društva, da se bolj udeležuje društvenih sej. — *Leo Maroll*, tajnik.

So. Brownsville, Pa. — Društvo "Bratska sloga," št. 398 S. N. P. J. je sklenilo na redni mesečni seji dne 10. februarja 1924, da plača vsak član brez izjeme $1, ker smo naročili zastavo. Istotako prosim člane, da se udeležijo seje, katera se vrši 10. marca ob 10. dopoldne. Člane prosim, da to upoštevajo. — *Thos. Kauzlarich*, tajnik.

Valier, Ill. — Naznanim članom društva št. 478 v Valieru, Ill., da je društveni zdravnik dr. Tripper odselil in zapustil naše mesto. Na društveni seji dne 3. februarja smo izvolili za društvenega zdravnika dr. Footha takoj, da člani vedo, če bo komu kaj treba. Kot društveni tajnik tudi jaz nameravam zapustiti to mesto in zato pozivljam člane, da se udeležijo seje v polnem številu dne 2. marca da se izvoli novi tajnik, ki prevzame delo v aprilu. Apeliram na člane, da vsi pridejo, da stvar bolje izvršimo. — *Marko Brnčič*, tajnik.

Anaconda, Mont. — Naznanjam članom in članicam društva "Postojna", št. 308 v Anacondi, da se članstvo ne udeležuje dovolj pogosto sej. Na seji dne 8. januarja t. l. je bilo sklenjeno, da vsak član, ki se ne udeleži seje niti enkrat v treh mesecih, bo prispeval dolar v društveno blagajno. Zapisnik je bil sprejet na seji dne 12. februarja. Če je član ali članica zaposlena, ali je kak drug zadržek, da ni mogoče priti na sejo je označena globa odpuščena. Požurite se vsaj enkrat v treh mesecih na sejo, da ne bo kakih sitnosti in plačevanja.

Z bratskim pozdravom! — *Joe Keršul*, tajnik.

Southview, Pa. — Na redni seji dne 10. februarja je društvo "Zdrami se trpin", št. 265 S. N. P. J. sklenilo, da se opozore člani društva k bolj rednemu udeleževanju društvenih sej, ko do danes, drugače se bo društvo ravnalo natančno po pravilih. Izgovorov ne sme biti, na sejo naj razen bolnikov pride vsak član. — Sklenjeno je bilo, da se vsak član udeleži trimesečne seje, kdor se ne udeleži, bo za mesec suspendiran. Izvzeti so le bolniki. Tudi se ne bo več oziralo na to, če kdo pozna pravila ali jih ne zna čitati. Ker imamo dosti članov v našem društvu, ki niso zmožni nobenega jezika, v katerih so pisana pravila, prosim člane našega društva, ki so vešči, da jih poučijo. Če takega člana zadene kazen, ni kriv on sam, pač pa vse društvo. — Obenem opozarjam člane, ki nikakor ne morejo plačati mesečnih prispevkov ob pravem času, da se malo bolj zanimajo tudi za to. Vsak naj si zapomni, ako nima plačanega asesmenta ob pravem času, da je v slučaju ponesrečenja prizadet in hudih posledic sam kriv. — Torej vsi na sejo dne 9. marca.—*Frank Stalner*, tajnik društva št. 265.

Aurora, Minn. — (Naznanilo, zahvala in prošnja.) Članom društva št. 43 S. N. P. J. naznanjam, da je bilo sklenjeno na redni seji dne 6. januarja, da se bo vršila redna mesečna seja v marcu prvo nedeljo dne 2. marca dopoldne ob desetih. To velja samo za mesec marec. Vzrok je, ker se popoldne ob dveh prične veselica Slovenske delavske društvene dvorane. Člani so naprošeni, da se polnoštevilno udeležijo te seje, ker imamo na dnevnem redu važno stvar, da ne bo zopet samo kvorum, kakor je bil na izredni seji dne 10. februarja.—Na dnevnem redu bomo imeli razgovor glede pogreba ponesrečenih v Crosbyju, Minn., med katerimi se nahaja tudi član našega društva, brat Anton Slak. — V imenu našega društva se iskreno zahvaljujem društvu "Leo Tolstoj", št. 205 S. N. P. J. za njih sklep, ki so ga sprejeli na seji dne 17. februarja glede ponesrečencev v Crosbyju, Minn. — Cenjena društva v Minnesoti pa prosim, ako jim je le mogoče, da se držijo sklepa društvene seje št. 205 S. N. P. J. — *John Debeljak*, tajnik.

Bear Creek, Mont. — Pozivljam člane društva št. 112 S. N. P. J., da se polnoštevilno udeležijo prihodnje seje dne 9. marca. To je vsled tega, da se uravna izredni asesment. Članstvo je na zadnji seji dne 10. februarja odobrilo $1 izrednega asesmenta od članov v prid izčrpani društveni blagajni, katera je prazna radi društvenih stroškov, ki smo jih imeli v tem letu.

Poleg tega je še glavni urad razpisal asesment po 50 centov za mesec marec in april v upravni sklad. Torej vas prosim, da pridete vsi kakor tudi članice, da pravilno uravnamo ta $2 izrednega asesmenta, da ne bo graje, da nas je sprejelo ta zaključek samo malo, s čemur se večina strinja. — *Tony Miller*, tajnik.

Denver, Colo. — Članom društva "Columbine", št. 218 S. N. P. J. naznanjam, da sta v novem odboru za leto 1924: za predsednika Louis Prošek, 2856 Lawrence St.; Louis Andolshek, 4464 Washington St., pa tajnik in blagajnik. Društveni zdravnik je dr. J. F. Prinzing. Seje se vršijo vsako tretjo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne. — Člane prosim, da se udeležujete sej bolj redno kakor do sedaj, ker dan plačevanja asesmenta je le na seji. Samo ako kdo dela ali je bolan tisti čas, potem je oproščen od seje, ako bomo prihajali skupaj na sejo v tako malem številu kakor meseca marca, bomo morali ukreniti kaj strožjega. Če se bomo tako malo trudili za naše društvo, ne moremo pričakovati napredka. — Prosim tudi vse člane kakor članice, da agitirate in pridobivate nove kandidate za naše društvo pod okrilje Slovenske narodne podporne jednote. Z bratskim pozdravom! — *Louis Andolshek*, tajnik in blagajnik.

IGRE, KONCERTI IN PLESNE ZABAVE.

Southview, Pa. — Člani in delničarji Slovenskega narodnega doma smo sklenili na zadnji seji, da se priredi veselica v prid S. N. D. Southview, Pa., dne 1. marca 1924. Vabljeni ste vsi delničarji kakor tudi člani domačih in sosednjih društev v okolici, da pridete in se zabavate z nami na pustno soboto zvečer. Godbe bo za plesalce dovolj. Vstopnina je za moške 75c, žene in dekleta pa so vstopnine proste. Za žejne in lačne bo vsega dovolj. Zatorej na svidenje na pustno soboto zvečer. — *Joseph Zupančič.*

Anaconda, Mont. — Društvo "Postojna", št. 308 priredi veselico dne 4. marca v S. S. Peter and Paul dvorani, katera bo služila v dobrobit društva. Vstopnina je 75c za člane in članice društva pa po 50c. Pozivljamo vsa slovenska in hrvaška ter srbska društva, da se udeležite veselice v čim večjem številu. Pripeljite s seboj tudi znance in prijatelje, da se skupno zabavamo. Gre se za koristi društva. — S pozdravom! — *Joe Keršul.*

Muskegon Heights, Mich. — Društvo "Michigansko jezero", št. 266 uljudno vabi vse Slovence in Jugoslovane na maškaradno veselico, katero priredi dne 1. marca ob sedmih zvečer v Slovaški dvorani, to je tam, kjer obdržavamo društvene seje. Znano je torej vsakemu dovolj, da bo lahko našel. Igrala bo slovaška godba raznovrstne komade. Društvo bo dalo tudi pet dolarjev v gotovini za nagradi, katerih prva bo $3, druga pa $2,, to je za maske. Tudi za prigrizek in suha grla se bo dobilo. Vstopnina bo 50c za par, ženske brez moških pa po 25c.

Ne pozabite torej priti tistega večera in udeležite se polnoštevilno ter požurite, da dobite nagrado.

Članom, ki mi pošiljajo asesment, naznanim, da pošljite 50c več kakor po navadi, in to za mesec marec in april. To je izredni asesment v upravni sklad S. N. P. J., kateri mora biti poslan z mesečnim asesmentom na glavni urad. Torej ne pozabite na to. — *Anton Pavlin*, tajnik.

Granttown, W. Va. — Vabilo na plesno veselico, katero priredi društvo 'Nikolaj Lenin', št. 512 v Granttownu, W. Va. v Recreation dvorani. Uljudno vabimo vse Slovence in Hrvate, da nas posetite na 1. marca zvečer. Pričetek je točno ob sedmih zvečer. Igrala bo godba na pihala. Vstopnina je dolar, ženske imajo prosto. — Član, ki se veselice ne udeleži, prispeva dolar v društveno blagajno, ker je čisti dobiček od prireditve namenjem društveni blagajni.

Na veselo svidenje pri veliki udeležbi vabi — *veselični odbor.*

Walsenburg, Colo. — Društvo "Srebrna gora", št. 299 v Walsenburgu, Colo., naznanja vsem članom, da bomo imeli veselico dne 2. marca v Masabe dvorani. Veselica prične ob dveh popoldne ter se bo nadaljevala pozno v noč. Kličemo torej članstvu tega društva, da se bolj polnoštevilno udeleži zabave kakor tudi vsi drugi Slovenci in Hrvatje te okolice. Pridružite se 2. marca nam in zabavajte se z nami. Za dobro postrežbo in veselo zabavo bo skrbel veselični odbor. —*M. Tezak*, tajnik.

Meadow Lands, Pa. — Dramski zbor "Nada" naznanja in obenem vabi vse Jugoslovane v okolici na veselico, katero priredi v soboto dne 1. marca 1924 v Miners dvorani na Meadow Landsu, Pa. Začetek je ob osmih zvečer. Vstopnina je za moške 75 centov za ženske pa 25 centov. Društveni zbor bo vprizoril šaljivo enodejanko "Damoklejev meč", pri kateri bo dovolj smeha. Pri prosti zabavi bodo udarjali tamburaši. Preskrbljeno bo tudi za sitne želodce. Čisti dohodek je namenjen za opravo odra. Da nas posetite mnogobrojno, vabi — *odbor.*

Springfield, Ill. — Naznanjam, da priredi S. N. Dom maškaradno veselico dne 1. marca. Začetek je ob osmih zvečer. Veselica se vrši v S. N. Domu. Dajale se bodo nagrade po tri, dva in en dolar boljšim maskam. Vstopnina je za moške 55 centov, pri čemur je vračunjen tudi vojni davek. Ženske plačajo 15c. Ženske v spremstvu moških so proste vstopnine. Vabimo rojake, naj se v polnem številu udeležijo te veselice. Za vse potrebno bo skrbel odbor, ne samo jaz. — *Fr. Besjak.*

Leadville, Colo. — Društvo Zarja Svobode, št. 278 S. N. P. J. je sklenilo na redni seji dne 12. februarja, da priredi maškaradno veselico v soboto zvečer dne 1. marca v slovenski društveni dvorani na 529 Elm St. Pričetek je ob sedmih zvečer. Zabava bo prirejena v korist društvene blagajne. Igrala bo izvrstna slovenska godba. Vstopnina stane 30c, s čemur je tudi listek za gramofon. Vabimo vsa slovenska društva in posamezne rojake v tej naselbini, da se udeležijo v polnem številu, zlasti člani našega društva. Vsak naj pripelje s seboj še svojega prijatelja.

K nasvidenju pri veliki udeležbi uljudno vabi društveni odbor. — *Joseph Clune*, tajnik.

Canonsburg, Pa.—Naznanim članom društva "Postojnska jama", št. 138, da se vrši društvena veselica dne 1. marca v društveni dvorani. Čisti dobiček je namenjen za popravilo poti proti dvorani. Da bo več uspeha, pridite torej vsi na veselico. S tem bomo omogočili, da bomo imeli lepšo in trdnejšo pot do dvorane in ne več tako mehko kot sedaj. — Igrala bo slovenska godba na pihala, da bo vsem ustreženo, ki se radi zasučejo. Lačnim in žejnim bo pa postregel odbor.

Z bratskim pozdravom! — *Jacob Pavčič*, tajnik.

POZOR!

Naznanjam rojakom, da sem se preselil na 1411 — 99th Ave., kjer izdelujem obleke po vaši meri, nadalje čistim in likam ter popravljam stare obleke, vse po zmerni ceni. Delo jamčim. Priporočam se za obilni obisk Vaš.

JOSEPH KUZNIK,
1411—99th Ave., New Duluth, Minn.

RAZNA NAZNANILA.

Breezy Hill, Kans. — Za brata Joe Omahneta so darovala sledeča društva:

Društvo št. 265 je darovalo $3, št. 475 — $7.87, št. 297 — $1, št. 162 — $3.25, št. 248 — $2.30, št. 220 — $7.35, št. 404 — $2, št. 97 — $3, št. 76 — $1.50, št. 472 — $6.80, št. 374 — $3, št. 430 — $2, št. 112 — $6.50, št. 352 — $2, št. 386 — $3, št. 344 — $2, št. 117 — $4.33, št. 65 — $5, št. 91 — $2.50, št. 262 — $2.41, št. 462 — $3, št. 64 — $2, št. 485 — $1, št. 21 — $2, št. 4 — $1, št. 143 — $1, št. 70 — $3.50, št. 26 — $4.80, št. 90 — $3.90, št. 88 — $3, št. 12 — $1, št. 287 — $5, št. 184 — $2, št. 247 — $1.40, št. 214 — $4.25, št. 45 — $5, št. 412 — $1, št. 322 — $5, št. 82 — $1.50, št. 73 — $3.43, št. 313 — $1, št. 286 — $1, št. 154 — $1, št. 401 — $2, št. 321 — $2, št. 396 — $1, št. 169 — $5.20, št. 171 — $8.08, št. 340 — $2, št. 315 — $4, št. 296 — $3, št. 186 — $1.65, št. 245 — $2, št. 180 — $1.94, št. 312 — $2, št. 72 — $1.50, št. 323 — $3, št. 118 — $1, št. 202 — $1, št. 301 — $2, št. 47 — $3, št. 86 — $2, št. 465 — $1, št. 122 — $1, št. 364 — $2, št. 74 — $1, št. 209 — $1, št. 123 — $2, št. 13 — $1, št. 114 — $1.50, št. 5 — $2, št. 431 — $2, št. 497 — $1, št. 267 — $2, št. 81 — $2, št. 16 — $3, št. 96 — $1, št. 268 — $2, št. 299 — $5, št. 484 — $1, št. 479 — $4.13, št. 341 — $1, št. 356 — $2, št. 131 — $1, št. 6 — $1, št. 290 — $1, št. 437 — $2, št. 397 — $1.75, št. 258 — $1, št. 95 — $1, št. 335 — $4 in št. 281 — $3.

Zahvalim se bratom in sestram za darove, katere so mi darovali po svojih društvih. Hvaležni brat *Joe Omahne*, član društva Prvi maj, št. 65 v Breezy Hillu.

Midway, Pa. — Izkaz darovanih prispevkov za nesrečnega brata Franka Ivanoviča, člana društva Glas Naroda, št. 89 v Midwayju, Pa., katere zneske so društva darovala od meseca februarja 1923 dalje je sledeči:

Društvo št. 1 je darovalo $1, št. 4 — $2, št. 5 — $3, št. 9 — $1, št. 13 — $1, št. 14 — $2, št. 16 — $2, št. 19 — $2, št. 20 — $1, št. 21 — $2, št. 31 — $1.67, št. 32 — $2, št. 33 — $3.80, št. 37 — $3, št. 40 — $2, št. 46 — $2.50, št. 48 — $1, št. 50 — $3, št. 51 — $6, št. 52 — $7.55, št. 55 — $2, št. 60 — $2, št. 65 — $1, št. 68 — $3.66, št. 72 — $2, št. 76 — $1.50, št. 78 — $7.50, št. 79 — $3, št. 81 — $4, št. 86 — $1, št. 87 — $2, št. 88 — $1, št. 89 — $5, št. 91 — $2, št. 92 — $1.50, št. 95 — $2, št. 96 — $2, št. 102 — $5, št. 105 — $1, št. 107 — $1, št. 109 — $2, št. 113 — $1.50, št. 114 — $2, št. 117 — $2, št. 119 — $2, št. 123 — $1, št. 131 — $2, št. 132 — $3, št. 138 — $5, št. 139 — $2, št. 140 — $1, št. 145 — $5, št. 148 — $2.50, št. 149 — $1.50, št. 163 — $1, št. 167 — $2, št. 171 — $12.61, št. 180 — $2.85, št. 183 — $1, št. 190 — $2, št. 192 — $2, št. 197 — $2, št. 200 — $2, št. 207 — $1, št. 208 — $1.50, št. 209 — $2, št. 210 — $1, št. 213 — $2, št. 215 — $1, št. 229 — $1.70, št. 224 — $1, št. 226 — $9.75, št. 231 — $3, št. 232 — $5, št. 236 — $2, št. 240 — $4.93, št. 242 — $2, št. 246 — $2, št. 252 — $1, št. 262 — 2.40, št. 265 — $2.43, št. 267 — $10, št. 268 — $2.50, št. 275 — $2, št. 276 — $1, št. 279 — $2, št. 287 — $5, št. 288 — $4.25, št. 290 — $2, št. 297 — $3, št. 298 — $2.50, št. 299 — $3, št. 300 — $2, št. 301 — $1, št. 311 — $1.69, št. 313 — $4, št. 317 — $2.25, št. 319 — $3, št. 321 — $2.25, št. 327 — $2, št. 335 — $2, št. 337 — $2, št. 339 — $3, št. 340 — $1.50, št. 344 — $1, št. 351 — $1, št. 356 — $4, št. 357 — $2.50, št. 360 — $2, št. 361 — $5, št. 362 — $1, št. 364 — $1, št. 384 — $2.25, št. 385 — $3.75, št. 388 — $5, št. 389 — $2.50, št. 396 — $1, št. 400 — $7.50, št. 401 — $2, št. 408 — $1, št. 414 — $1, št. 417 — $3, št. 423 — $4.50, št. 431 — $2, št. 433 — $2.50, št. 445 — $1.15, št. 451 — $2, št. 453 — $2, št. 454 — $1, št. 74 — $1, št. 341 — $2.50, št. 449 — $1, št. 287 — $2, št. 61 — $5, št. 198 — $1, št. 365 — $2.75, št. 257 — $2, št. 352 — $2, št. 462 — $2, št. 470 — $1, št. 412 — $1, št. 69 — $2, št. 170 — $2, št. 34 — $2.50, štev. 282 — $1.50, št. 280 — $1.55, št. 199 — $1, št. 385 — $2.73, št. 258 — $2, št. 47 — $2, št. 53 — $1, št. 121 — $1, št. 377 — $20.80, št. 472 — $4, št. 465 — $1, št. 269 — $2.40, št. 469 — $2.40, št. 474 — $2, št. 467 — $1, št. 75 — $3, št. 39 — $2, št. 323 — $1, št. 390 — $1.65, št. 82 — $8, št. 264 — $3.

Društva, ki so darovala, so uljudno naprošena, če vidijo v izkazu kako pomoto, naj blagovolijo to sporočiti na tajnika Johna Žust, Midway, P. O. Box 22 Wash. Co. Pa. — Obenem se društvo "Glas Naroda", št. 89 S. N. P. J. v imenu brata Franka Ivanoviča uljudno zahvaljuje vsem cenjenim društvom, ki so se odzvala prošnji. Izkaz je pregledan po nadzornem odboru društva. — *John Žust*, tajnik.

Lyons, Ill. — Članom in članicam društva "Geo. Washington", št. 270 S. N. P. J. naznanjam, da smo sklenili na zadnji redni mesečni seji dne 10. februarja, da se naloži izredni asesment na vsakega člana in članico po $2. Ta asesment se lahko plača obenem ali pa po 50 centov na mesec. Asesment mora biti plačan v mesecih marec, april, maj in junij. Ases. je naložen vsled tega, ker društvena blagajna se nahaja v slabih finančnih razmerah, da je celo v luknji za precejšnjo vsoto. Prosim, da upoštevate ta zaključek zadnje seje vsi tisti, ki se je niste udeležili. Udeležujte se sej bolj redno. — Z bratskim pozdravom! — *Frank Vidmar*, tajnik.

Washington, Pa. — Zahvalim se našemu društvu S. N. P. J. za podporo za časa moje bolezni, ki mi je bila v veliko pomoč v nesreči. Rojakom po vsej Ameriki priporočam, ki še niso pristopili k bližnjemu društvu S. N. P. J., da se takoj pridružijo, kajti delavec ne ve, kdaj ga lahko doleti nesreča. Pozdravljam brate in sestre našega S. N. P. J. — *Joseph Marich.*

ŽENITVENA PONUDBA

Tukaj se nahajamo trije mladi "fantje" v starosti od 22 do 30 let. John Mršnik je star 30 let in z Petrom Medvedom, ki je 23 let star, imava "Truck" za selitev in prevažanje, imava tudi vsak svojo hišo, John Mrklač star 24 let, pregledavec železa ima dobro delo in plačo, doma iz Jablance pri Ilirski Bistrici. Naveličani samskega stanu, se obračamo do Slovenskih in Hrvatskih deklet z namenom za ženitev. Se ne oziramo na denar. Samo poštena dekleta v starosti od 18 do 30 let imajo prednost. Nočemo ne vdov in ne onih, ki zapuščajo svoje može. Katera resno misli, naj piše in priloži naj svojo sliko. Pisma naj se pošlje na naslov: J. J. P. Company, Box 441, Verona, Pa.

(Adv.)

POSESTVO NAPRODAJ.

V Dobindolu št. 22, fara Toplice, okraj Novo Mesto na Dolenjskem, je naprodaj, dobro znana Strumbelnova gostilna, po domače Balentova. V ti hiši se nahaja že nad 40 let gostilniška obrt, zraven pripada tudi en četrt "grunta", lep travnik, kjer se lahko preživa 6 glav živine in tudi vinograd na novo prekopan in z novimi trtami zasajen. Na tem posestvu je nekoliko gozda in poslopje je v najboljšem stanju. Zelo ugodna prilika za rojaka, ki misli iti v staro domovino. Vzrok, da jaz prodam to posestvo je, ker ne mislim vrniti se več v staro domovino, torej sem se namenila prodati vse to po zelo zmerni ceni. Proda se samo za denar v dolarjih. Za ceno in podrobnosti obrnite se na lastnico: Karolina Strumbelj (omožena Baraga), 325 W. Poplar Street, Chisholm, Minn.

(Adv)

IŠČE SE UČITELJA DRAMATIKE

Osebi zmožni učenja dramatike, iger, petja, itd. se nudi prilika do lepega postranskega zaslužka z učenjem ob večerih. Ponudbe, zmožnosti in pogoji naj se naslovijo na: "Slovenski dom", Rock Springs, Wyo.

SLOVANSKI FOTOGRAF

PAVLIK'S STUDIO

2618 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
(Telefon Lawndale 5945)

Največji fotografični zavod na južno-zapadni strani mesta.

Pol bloka severno od S. N. P. J. dvorane.

Posebno pozornost se daje na slikanje raznih skupin društev, poroke i. t. d. Pokličite me na telefon.

Povečanje slik in sploh vsa slikarska dela izvršujem točno. Mo je delo jamčim. Se priporočam za naročila.

ZASTAVE

Regalije in vse društvene potrebščine. Garantiramo delo in blago. Izdeluje po zmernih cenah vsi rojak

Victor Navinšek, 331 GREEVE STREET, CONEMAUGH, PA.

Dr. Lorenz

642 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK SPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sem že zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri ozdravljenju moških bolezni.

Jaz ozdravim zastrupljeno kri, mozulje in lise po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane; oslabelost, živčne in bolezni v mehurju ledicah, jetrah, želodcu, rumenico revmatizem, katar, zlato žilo, naduho itd.

Uradne ure: V pondeljek, sredo in petek od 9. dopoldne do 5. popoldne; v torek, četrtek in soboto od 9 dopoldne do 8 zvečer; v nedeljah in praznikih od 10. dopoldne do 1. popoldne.

DOMAČA ZDRAVILA

V zalogi imam jedilne dišave, Kneippov ječmenovo kavo in importirana domača zdravila, katera priporoča mgr. Kneipp v knjigi

DOMAČI ZDRAVNIK

Pišite po brezplačni cenik, v katerem je nakratko popisana vsaka rastlina za kaj se rabi.

Brinjeve jagode, vreča 150 funtov...

Male črne grozdje, baksa 50 funtov...

Muškatel grozdje, baksa 50 funtov...

Expresa ni vračunjen.

SEMENA

V zalogi imam najboljša poljska, vrtna in cvetlična semena.

Pišite po brezplačni cenik.

Blago pošiljam poštnine prosto.

MATH. PEZDIR,
Box 772, City Hall Sta., New York, N. Y.

NAJVEČJA SLOVENSKA ZLATARSKA TRGOVINA

Frank Černe,

6033 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Zvez, broške, zapestnice, diamantne prstane in lavalirje, verižice i. t. d.

POPRAVLJAMO: ure in drugo zlatnino po nizki ceni.

PODRUŽNICA

Columbia Gramofonov

in gramofonskih plošč. Slovenskih in drugih. Prodajamo na lahka mesečna odplačila. Pišite po cenik, kateri se Vam pošlje brezplačno, ali pa osebno vprašajte za cene predno drugod kupite.

Najboljše blago. Najnižje cene.

Največja slovenska tiskarna v Ameriki je

Narodna Tiskarna

2146-48-50 Blue Island Ave., Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društva in trgovce.—"PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

M. Mladic & J. Polacek

JAVNA NOTARJA

1334 W. 18th Street, Chicago, Ill.

Izdelujeva notarska dela za tukaj in stari kraj. Delamo prošnje za dobavo svojcev iz starega kraja, kupne pogodbe. Posojujemo in vzamemo posojila na prve vknjižbe (Mortgage). Prodajamo hiše, lote in farme. Cene niske, delo točno in pravilno. Informacije zastonj.

ODVETNIŠKA IN JAVNO-NOTARSKA PISARNA

F. A. BOGADEK,

200-203 WALSH BUILDING,
434 DIAMOND STREET PITTSBURGH, PA.

F. KERŽE

1142 N. E. Dallas Rd.
CLEVELAND, O.

S. N. P. J. društvom:

Kadar naročate zastave, regalije in drugo, pazite na moje ime in naslov če hočete dobiti najboljše blago za najnižje cene.

Načrti in vzorci ZASTONJ.

Nuga-Tone

Uspehi v dvajsetih dneh ali se vam pa vrne denar.

Proizvaja bogato rdečo kri, močne stanovitne živce, življenja polne možke in ženske.

Če ste slabega zdravja in pri slabi moči, če se vam spomin mrači in vaše telo mrači, če ste se že naveličali jemati pomirljiva in narkotična sredstva, potem poskušajte Nuga-Tone, in izprevideli boste, kako hitro se boste čutili drugačnega človeka! ...

KO NAROČATE, SE POSLUŽITE TEGA KUPONA

National Laboratory, S. 22, 1018 So. Wabash Ave., Chicago, Ill.

Gospodje:—Prosim, dobite priloženo.................za kar mi pošljite stekleničo Nuga-Tone.

Ime ....

Cesta in Štv. ali R. F. D. ....

Mesto .... Država ....